

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hátra 8 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hátra 8 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hetős pótló sor egyszer 30 fill.
minden következőnél 16 filler.
Nyitól sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemi
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 522.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, május 12.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A Kossuth-szobrok.
- Sürgős.
- Csernoch püspök belkutatása.
- Technológiai Iparmúzeum Aradon.
- Ki tartan fenn az inasotthont.
- A dánosi bűnpör.
- A pécsi Kossuth-szobor teleplezése.
- Hogy mutatnak Széchényiek?
- Mennyibe került D. nes?
- Aktuális emserek.
- Eladott borüzlet.
- Lóháton Nagyszombatól—Bécsig.
- Fadák Sári Berlinben.
- A „biague.”
- Egy különös végrendelet.
- Nyolcszáz korona egy estére.
- Tárca: A legszebb. Irta: Radnóthy Dénes.

A Kossuth-szobrok.

Arad, május 11.

Pécsett tegnap leplezték le Kossuth Lajos szobrát s az ünnep délelőttjén rengeteg nép hullámzott a szép dunántúli városban, hogy lelkesedésének tüzevel, szívének ujjongásával tüntessen ama legendás férfi emléke mellett, akinek nevét, míg magyar lesz e földön, mindig csillogó szemmel fogjuk emlegetni a Kárpátok ormától egész a magyar tenger partjáig. Reánk, akik hófehér alakját még testi szemeinkkel láttuk, a Rákóczi-induló mámorával hat a Kossuth Lajos neve s ez országnak nincs egy pontja, város, falu vagy magányos tanyai ház, ahol a szívek ne dobognának föl attól a kifejezhetetlenül meleg érzéstől, mely e név hallatára elfogja őket. Büszke, nagy urak, akik már cinikus szemmel nézik az ösz-

szes földi dolgokat, lateinerek és bohémek, egyszerű szántóvetők, akikhez jóformán nem is ér el az írott betű, öreg emberek, akik fellábugál a sirban vannak és fiatal gyerkőcök, akik még az iskola padjait röjják: valamennyien álmódva néznek a levegőbe, mikor a turini aggastyán láthatatlan szellem-alakja megjelenik előttük. A magyar történelem egész ezredéve alatt senkise volt, aki e férfiú népszerűségét megközelítette volna, se fejedelem, se költő, se művész, se tudós, se államférfi. A holt kormányzó szava még mindig többet ér, mint az eleven minisztereké s akárhány divatos nagyság él közöttünk, aki annak köszönheti a maga pályafutását, hogy a Kossuth Lajos öreg keze valamikor ott pihent az övében.

Utódaink lelkébe nincs módunk bepillantani s az emberi halhatatlanság perspektíváit nem ismerhetjük, de az immár bizonyosnak látszik előttünk, hogy ez a név még a késő évezredekben se fog vesztíteni a varázsából. Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos: ez a két alak örökéletű lesz a magyar történelemben s mikor már az unokáink unokái is rég ott fognak pihenni az anyaföld porában, akárhány álmódzó még mindig elmerengve gondol majd vissza ama távoli időkre, melyek még testi alakjában láthatták a magyar szabadságharc legragyogóbb hőseit. A szobrok, melyek a mi hódolatunkat jelképezik, rég összeomlanak és semmivé lesznek, de a kultusz, amelyből eredtek, akkor is élni és virulni fog, gyönyörű tanulságaképpen a nagy igazságnak, hogy az emberi szív kőnél, szobornál, írott betűnél

százszor jobban megőrzi az igazak emlékét.

Nem élettelen érc egy-egy ilyen szobor, hanem élő visszaemlékezés a múltak dicsőségeire, szenvedéseire és élő intelem a mai köteleességek teljesítésére: remény, bizalom a jövőben. Valahányszor Kossuth-szobor épül fel a hazában, ugyyszólván a magyar földből nőve ki, mindannyiszor újult erővel tör előre a Kossuth-eszme és diadalmasan vonul végig szerte az egész hazában. Az a név, amelyhez Magyarország legujabb korának kezdete fűződik, sohase mulik el a feledés mélyén, bárha akadnak olyanok, akik önző célokra használják is fel, azt az eszmét, amelyért ő örök száműzetésre ítélte magát.

Kossuth Lajos ma ott lebeg minden politikai kalandor ajkán, a hitvány napi sikerek, pillanatnyi diadalok, csuf tülekedések zászlaján fennen lobogtatják a csendes halott nevét, aki immár semmi inzultus ellen se tiltakozhatik, de a profán, piaci lármának van egy vigasztaló momentuma is: az, hogy ez álpróféták, e vásári lovagok, e nagytratózó szédelgők, minden jelszavukkal, handabandájukkal, hazugságaikkal együtt nagyon hamar el fognak maradni az ut mentén, melyen a Kossuth Lajos történelmi alakja száguld a jövő századévek felé! Az enyészettől nem fogja megmenteni őket az a kétségbeesett szívósság, melylyel a Kossuth Lajos halhatatlanságába kapaszkodnak, hogy a maguk tehetetlenségét e nagy ember glóriájával eltakarják. A szobrok, melyek egymásután nőnek ki az ország minden egyes pontján, hideg közemükkel érzéketlenül nézik a sivár küzdelmet, s a vias-

A legszebb.

Irta: Radnóthy Dénes.

Történet pedig valamikor régen, amikor a mesék történetek. Egy mesebeli ország boldog városában, hol a leánykák rózsabimbók, a leányszemek napsugarak voltak. És nyitlak és ragyogtak a mesebeli ország mesebeli lakosságának nem csakély gyönyörűségére.

Egyszer azú án csodát akartak látni azok, akik naponkint gyönyörködtek a szőke és barna csodákban. A szép leányok seregéből kiválasztottak tizenkét leányt, csodaszépet, mosolygót és ragyogót és elhatározták, hogy szépségversenyt rendeznek közöttük. Versenybírónak megbívták a tündérráyalit, aki szívesen vállalta a nehéz tisztséget.

Mikor suhogó selyembe, aranyba, ezüstbe öltözve először meglátta a versenyzőket, nagy zavarba jött a szegény tündérráyalit. Tündérország tündérelnek szépsége eltörpült ennyi gyönyörűséges ragyogás mellett.

Volt a versenyzők között egy leányka, szebb a legpompázóbb rózsabimbónál, üde és bájos, mint májusi hajnalhasadáskor a harmatcsókolt rózsabimbó; csábosan és bódítóan mosolygott közöttük egy isteni szépségű szíren; volt ott egy leány, kinek szemepillantása úgy hatott a gyönyörűséget szomjúhozókra, mint a pusztában barangolókra az égi manna;

és volt ott még nyolc szépségesoda, egyik szebb, mint a másik. Csak a tizenkettedik, a legfiatalabb volt rut, nagy erőt regasztottak szépmesésül orrára, arcát bekormozták és rancossá tették, olyan volt, mint egy gonosz mostoha, vagy egy vén boszorkány.

Amint elvonultak a tündérráyalit elő, szegény nagy zavarban volt, az: sem tudta, hová nézzen, mit nézzen? Csak amikor a vén boszorkányt meglátta, tért magához a káprázatból és a jó kritikus ódatudatával kezdett bírálalni.

Odalépett a rózsabimbóhoz:
— Szép vagy, csodaszép. Csillogsz és ragyogsz és rabodda teszed, aki szemembe tekint. Bájosabb vagy, mint a tündérráyalit, ragyogóbb, mint a májusi napsugár. A fakadó rózsák megirigyelhetnének, de azért nem te vagy a legszebb.

A rózsabimbó szomorú lett és sirva sülöttte le gyönyörű szemét. A tündérráyalit pedig tovább ment és folytatta bírálatát:

— Istennő vagy — szólt a szírenhez — ilyen lehetett Loreley búvós éneke, mint a te kacagásod. Egy édes mosolyod a menyország üdvét tárja fel és — kárhazamba visz. Istennő vagy, de még sem tied az elsőség.

A szíren durcásan vállat vont és megvetőleg végigmértte a tündérráyalit, aki ekkor már úgy élvezte egy csodás szempár teklu-

tétét, mint a pusztában barangolók az égi manna.

— Ez a pilantás égőbb a Napnál — bő költ ismert színtéségével a tündérráyalit — a tekintettedben a pokol tüze ég és a menyország mosolyog. Üdesegeid és bájoságod hódító és bűvölő, de nem te vagy a legszebb.

Az égi manna szeméből megeredt az égi zápor. A tündérráyalit azonban ez sem hatotta meg, folytatta a kritikai szemlélet és sorra megdicsérte a versenyző szépségeket, de mindeniköt megtagadta az elsőséget. Rövid idő múlva végére ért a csoportnak és nem volt már más hátra, csak az a bájos fiatal leány, akit vén boszorkánynak öltöztek.

A csodaszép leányok csoportja szánakozva vették körül a vén boszorkányt. A tündérráyalit ebben gyönyörködve nézte egy darabig, majd közrefogta, odavesette a legszebb leánynak készített virágkoronához, beleültette, fejébe tette a virágkoronát és mondá:

— Te vagy a legszebb. Mert nem féltél, hogy ruttá lesz a hosszú orr, hogy fiatalosodat elűntetik a vénidő rancok. Te vagy a legszebb, aki nem féltetted a szépségedet, üdeseget és fiatalosodat, melyet külső más ugysem vehet el tőled.

Ez volt a tündérráyalit ítélete és a mesebeli ország boldog városának lakossága meg volt elégedve az ítélettel.

codók feje fölött a távol jövőbe látnak, mely porrétegével kegyetlenül el fogja takarni a hamisságoknak, frázisoknak és hazug jelszavaknak ezt az egész korrupciós és szomorú korszakát.

Sürgős.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Budapest, május 11.

A folyosón a balpártnak a Polónyi-ügyben Lengyel Zoltán ellen állítólag indított akciójáról beszélnek. A balpárt tagjai közül Nagy György van egyedül a Házban:

— Nem igaz, — mondja — hogy Lengyelt a párt ki akarja szorítani. Vannak köztünk, akik a Polónyi-ügyben nincsenek vele egy nézetben, de a párt tisztelli és nagybecsüli különben az ő tehetségét és munkacserjét.

A budgetvitának a szünet előtt egy szónoka volt, Maniu Gyula, aki sok ellentmondást támasztott.

Elnök Justh Gyula. Következik az 1908. évi állami költségvetés folytatásának tárgyalása.

Maniu Gyula, a mai vita első szónoka azonnal kezd beszédét, hogy polemizál Rakovszky Béla szombaton elhangzott beszédével. A költségvetésről szólva azt mondja, hogy a kormány pénzügyi politikája rideg osztályérdekeket szolgál. Egy olyan politika, amely a progresszivitás jelzava alatt készült adóreformból kihagyja a földadó progresszivitását, a legsúlyosabb elítélést provokálja. (Folytonos zaj és ellentmondások a függetlenségi pártban.) Ebben az országban nincs jogegyenlőség.

Elnök: Ezért rendreutasítom. (Taps és éljenzés.)

Maniu Gyula folytatja beszédét és azt mondja, hogy a kormány kényszerrel alkalmaz a magyar nyelv megtanulása tekintetében és ettől teszi függővé a polgári jogok élvezetét.

Nagy Dezso: Folytonosan ellentmond.

Andrássy Gyula gróf: Hadd beszéljen.

Elnök figyelmezteti Baross Jánost, hogy folytonos közbeszólásaival ne zavarja a szónokot. Maniu Gyula: A román népet gazdasági rabszolgasággal kivándorlásra kényszerítik.

Nagy Dezso: Hadd menjenek! Ki kell szorítani őket. (Zaj a nemzetiiségek között.)

Lukács László: Ezt szeretem! Ez az őszinte beszéd! (Zaj.)

Maniu Gyula: Szerinte ennek a kormánynak egyetlen feladata az általános választói jog megalkotása. A kormány egész politikai rendszerét kifogásolja, az iránt bizalommal nem viseltetik és ezért a költségvetést visszautasítja.

Szünet után

Elnök: Jelenti, hogy Holtsy Pál beadta a sürgősségi indítványt.

Hammersberg László: Felolvassa az indítványt.

Elnök: Megállapítja, hogy a 150 aláíró képviselő jelen van az ülésen s felolvastatja a névsort.

Zagorác István horvát nyelven beszél a költségvetés ellen. Főképpen azt kifogásolja, hogy ez a költségvetés sérti Horvátország autonóm jogát, amely bevételét és kiadásait maga állapítja meg. Beszél a magyar-horvát viszálkodásról és kijelenti, hogy csak egy útja van a békeességnek: ha kialakul a magyar-horvát dualizmus. A költségvetést nem szavazza meg.

Farkasházy Zsigmond a költségvetést irreálisnak tartja, mert úgy a bevételeket, mint a kiadásokat hamisan állapították meg. Emellett rettenetesen működik az adóprás, mire számtalan példát hozhat fel.

Nagy György (közbeszól): Hatvanötezer forintot adtak a lóversenyre és az emberek nyomorognak. Ez hallatlan gyalázatosság!

Elnök Nagy Györgyöt rendreutasítja.

Farkasházy Zsigmond ezután a progresszív adózásról szól és különösen a földadó progresszivitását sürgeti. Bírálja az adóreformot és azt vitatja, hogy az a szegényebb lakosság megterhelésével jár. A költségvetést nem fogadja el.

Ezután az ülés véget ért.

Csernoch püspök beiktatása

Az első prédikáció.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11

Harmonikus, lélekemelően szép ünnepek közt ment végbe tegnap Csernoch János dr. püspök felszentelése és beiktatása. Az egyházi pompa, a csillogó, fényes magyar diszruhák, hat vármegye és ugyanannyi város küldöttsége méltó külső keretet kölcsönöztek a Délvidék e nagy ünnepének, mely soká emlékezetes fog maradni.

De még az országra szóló fényes ünnepek külsőségeinél is jobban emlékeztetéseket lesznek azok a beszédek, melyek az új egyházfejedelem ajkairól elhangzottak. Mert örömmel meríthetünk azokból mindenki azt a meggyőződést, hogy Csernoch János püspök hitben sziklaszilárd, egyetemes tudásban széles látókörrrel bíró római katolikus főpásztor.

A székesegyházban

A püspök-szentelés és beiktatás ünnepe vasárnap d. e. 9 órakor vette kezdetét a székesegyházban.

Már a reggeli órákban óriási közönség gyűlt egybe, mely a Losonczy-teret és a Lovinics utcát, végig a püspöki palotáig, ellepte. A templomban a notabilitások és hatóságok képviselői a jobboldali padok, a katonai hatóságok a baloldali padokat első felét és a meghívóval ellátott hölgyek a baloldali padok második felét foglalták el.

A szentély díszszékében ültek: Zichy Aladár gróf v. b. t. t., ő felsége személye körüli miniszter és Justh Gyula v. b. t. t., a képviselőház elnöke. Ott voltak továbbá: Létics György dr. gör. kel. szerb püspök, Hertelendy Ferenc temesi, Botka Béla torontalmegyei, Návay Tamás csanádi, Kelemen Béla szegedi, Gyapay Béla esztergommegei, Nehrebeckzy György verseci-pancsovai, Spilka Antal hódmezővásárhelyi főispánok, Jakabffy Pál ny. államtitkár, Rónay Jenő, Kabdebo Gergely és Dellimanics Lajos ny. főispánok, Ambrózy Gyula br., Gerliczy Ferenc br. és Gall József dr. főrendiházi tagok, Artim Mihály, Barabás Béla, Baross János, Brestyánszky Kálmán, Burdica Szilárd, Becsey Károly, Csepreghy István, Csitány Béla, Dániel Pál, Dániel Tibor br., Dobroszláv Péter dr., Ernst Sándor, Farkas József, Förster Ottó, Hentz Károly, Hajdu Frigyes dr., Hódy Gyula, Kovács Pál, Lázár Zsolt, Molnár János dr., Müller Károly, Nyáry Béla, Phillip János, Pescha Miklós dr., Popovics György dr., Rakovszky Béla, Steiner Ferenc, Sztojánovics Ivan báró, Szilassy Zoltán, Szmeccsányi György dr., Várnay Imre dr. országgyűlési képviselők; Laszky József dr. itélőtáblai elnök, Telbisz Károly dr. udvari tanácsos, polgármester, Ferenczy Sándor temesi, Jankó Agost torontáli, Issekutz Aurel krassószörényi, Horvay István csanádi alispánok, Ambrózy Béla báró, Manasz-Bareo György báró, Gudenus Béla báró, Csernovics Diodor dr. miniszteri tanácsos, aradi állami jószágigazgató, Vost Ede lovag udvari tanácsos, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Németh Gyula itélőtáblai tanácselnök, Fanta Károly altábornagy, Hrabár János és Schmidt Ferenc vezérőrnagyok, a polgári, egyházi és katonai küldöttségek, többek között Arad hatóságának küldöttségi tagjai: Varjasey Lajos polgármester, Andrássy Károly, Barabás Béla, Domány József, Gutzjahr Mihály, Kovács Vince, Kristyóry János, Lukácsy Lajos, Müller Károly, Mülek Lajos, Maresch Gyula, Hoffmann Antal, Steigerwald Alajos, Péterffy Antal, Varjassy Árpád, Aradmegyét Urbán Iván nyug. főispán, Csernovics Diodor, Heppes Aladár és Szathmáry Gyula nyug. alispán képviselték. A városból ezenkívül még számszerűen vettek részt a beiktatáson.

Harangok zúgása közt vonult be a szüfölség megtelt templomba Csernoch püspök, Hornig Károly báró veszprémi püspök baloldalán, Hosszu Vazul lugosi gör. kat. püspök és Németh József felsz. püspök, valamint a tem-

plom előcsarnokáig elébe vonult papság kísérete mellett, miközben a kóruson felhangzott az „Ecce sacerdos magnus“ üdvözlő dal.

A felszentelés és beiktatás.

Az ünnepélyes szentmise keretében, melyet a felszentelendő püspök együtt mondott Hornig Károly báró veszprémi püspökkel, ment végbe azután a felszentelés. Várady Árpád c. püspök előbb felolvasta a pápa megerősítő okmányát, azután megkezdte a szentmisét, mialatt a három püspök Csernoch püspök fejére helyezte kezét e szavakkal:

— Fogadd a Szentleiket!

A szent olajjal való felkenés után átadták Csernochnak a püspöki hatalom jelvényeit: a pásztorbotot, gyűrűt és az evangéliumos könyvet. Aidóság után Hosszu és Németh püspökök bevezették a már felszentelt püspököt baldachinos püspöki székébe.

Ezután felhangzott a „Te Deum,“ mire az új püspök végig haladt a templom és híveit megáldotta, aztán Hornig püspöknek megköszönte e szavakkal: Ad multos annos! a felszentelést és a nagy aktus véget ért.

A szórásos magyar beiktatás volt még hátra. Várady c. püspök a főoltár előtt felolvasta a király régi stílusban tartott kinevezési okmányát.

Németh József felsz. püspök, mint az egyházmegye nagyprépostja, ezután a papság élén, klasszikus szép latin beszéddel üdvözölte Csernoch János megyés püspököt, aki hosszabb válaszában biztosította a papságot, hogy szerető, jó főpásztor lesz egyházmegyéjének és papjainak.

Az esztergomi egyházmegye nevében végül bucsút mondott Klinda prelátnak-kanonoknak, mire Csernoch dr. püspök szintén latin szavakban megköszönte a bucsuztatást.

Az első prédikáció.

Csernoch János dr. püspök erre a szószékre lépett, hogy a hívőknek az első prédikációt elmondja. A tartalmas, szép beszéd, keresztény szavakban ecsetelte a püspök hivatását.

— Mint az apostolok egyik utódja, — ugymond — nemcsak egyházmegye kormányzása van rá bízva, de hirdetni is köteles az Isten igéit, amint felszentelése alkalmával az evangéliumos könyv jelzi, melyet vállaira helyeztek. A magyar katolikus egyháznak Szent Istvántól nyert keretei ma is fennállanak és ma is fennáll a csanádi püspökség, amelynek első püspöke, Szt. Gellért, vérével áztatta a kereszténység fiatal vetését. Nagy kegynek tartom, hogy ép csekélységemre bízták szent Gellért örökségének gondozását. És ha el is tölt gyengeségem tudata, mégis remélem, hogy munkámmal célt fogok érni; e reményem alapja az, hogy bízom az Ur Jézusban, aki azt mondotta apostolainak: Én veletek leszek a világ végeztéig. A katolikus egyház egységének lényeges szerve a püspökség. A püspök egyházában a hitélet központja, ő az első tanító, az első pap, egyháznak istentől rendelt kormányzója. Hű öre akarok lenni egyháznak tanításának és törvényeinek. Az evangéliumot azért tették vállamra, hogy magam tegyek előttem tanúbizonyságot, hogy Isten törvényeit és az egyház parancsait megtartom.

Hirdetni fogom nektek Krisztus tanításait. És hirdetni fogom azért, mert ma még nagyobb szükség van a hitre, mint régen. Igaz, hogy nagy haladást tettünk minden téren. De minél inkább fejlődik a tudomány és művészet, annál nagyobb szükség van a

lét erejére. S mert a vallás nemcsak elméleti igazságokat hirdet, hanem gyakorlati parancsokat is foglal magában: hirdetni fogom nektek az egyház parancsait is. Hirdetni fogom nektek az egyház látható feje, a pápa iránti hódolatot, a koronás magyar király iránt való alattvalói hűséget, az édes hasánk iránti szeretetet. Hirdetni fogom nektek, hogy az a jó katolikus, aki az ő katolikus hite szerint él. Az egyház, mint minden más társaság, emberekből áll. Már most lehet, hogy egy papja, vagy más tagja letér az erény útjáról és bünt követ el. Csak a rosszakarat teheti az egyházat felelőssé egyes papjainak vagy tagjainak hibájáért. De a jóakaral is elítélheti és elítéli az egyházat, ha nem bünteti a bünt és nem jutalmazza az erényt. E szavakból láthatjátok, mily fontosak a feladatok, amelyek reám várakoznak. De bizom az Ur Jézusban, hogy segíteni fog feladataim teljesítésében. Ismeretlenül, minden érdem nélkül jövök hozzátok. Halhatatlan elődelm emlékében keresem a bizalmat, amelyre nekem szükségem van, hogy nektek az üdvösség útján jó példával járjak elő. Ha mi mind, egyháslak és világiak imában egyesülünk, felébred bennünk az egyetértés, az összetartás, a szeretet érzet és köteleke, s ez képesekké tesz bennünket arra, hogy nagy dolgokat alkossunk az egyház érdekében. Kérjétek Istent, hogy tekintetem és ítéletem legyen tiszta, hitem erős, meggyőződéseim álhatalos, hogy gyűlöljem a gonoszokat és szeressem az igazságot, hogy soha ne mondjam a jót rossznak, a rosszat jónak, a világszűz sötétségnek, a sötétséget világosságnak s ha majd az igazbíró előtt megjelenek, tőle hallhassam e szavakat: „Hűséges szolgám voltál, mert hűséges voltál menybeli Uradhoz!”

A szentbeszéd után negyedél óráig tartott szertartás véget ért s a püspök kíséretével és nagy közönségtől kísérve visszahajtatott püspöki residenciájába.

A küldöttségek tisztelgése.

Fél egykor vette kezdetét a küldöttségek fogadtatása. A püspök a küldöttségeket a vörös teremben fogadta, a néppárt küldöttségeinek kivételével, amelyet magánlakosztályában fogadott.

Az országgyűlési néppárt küldöttsége tisztelgett először a püspöknél, Zichy Aladár gróf, ő Feisége személye körül miniszter vezetésével. A küldöttség tagjai voltak: Molnár János dr., Ernst Sándor dr., Rakovszky Béla, Hentz Károly dr., Nyáry Béla dr., Brestyánszky Kálmán, Förster Ottó, Csitány Béla, Kovács Pál dr., Artim Mihály országgyűlési képviselő.

A küldöttség élén Zichy Aladár gróf miniszter tolmácsolta a párt üdvözlését és kérte a püspököt, tartsa meg továbbra is barátságában és szeretetében a párt tagjait.

A püspök néhány szóval köszönetet mondott a küldöttség tagjainak megjelenésükért és ragaszkodásukért, majd átvonult a vörös terembe és itt a kijelölt sorrendben fogadta a tisztelgő küldöttségeket.

Aradváros küldöttsége a törvényhatósági kiküldöttségekkel együtt jelent meg Hertelendy tárnokmester vezetésével.

A diszebed.

D. u. két órakor a püspök lakomát adott a Trónörökös-szálló nagytermében. Csernoch püspök terítékét az aranyozott és ezüstözött kenyér s az áldozati borokat tartalmazó diszes hordócskák díszítették. A lakomán mintegy háromszázötvenen vettek részt.

Az asztalfőnél Csernoch püspöktől, mint

házigazdától, jobbra Hornig Károly br. v. b. t. t., veszprémi püspök, balra Justh Gyula v. b. t. t., a képviselőház elnöke ült. Jobbra ültek továbbá: Zichy Aladár gróf miniszter, Hosszu lugosi püspök, Fanta altábornagy, Németh püspök, Hertelendy főispán, Gerliczy Ferenc báró, Botka főispán, Gáll főrendiházi tag, Hrabár vezérőrnagy, Kelemen főispán, Urbán ny. főispán, Ambrózy Gyula br., Scheure ezredes, Spilka főispán, Németh táblai tanácselnök, Sternthal Salamon; a püspöktől balra ültek: Létics püspök, Krismanits, Gyapay főispán, Lasz táblai elnök, Jakabffy ny. államtitkár, Vajda Odön, Návay Tamás főispán. Schmidt vezérőrnagy, Kabdebo ny. főispán, Melion Gyula, Nehrebeczky főispán; az asztalfővel szemben: Manassy Barco br., lovag Vest Ede, Barabás Béla, Telbisz Károly, Kun László prelátus, Várady Árpád c. püspök, Kiss János egyetemi tanár, Csernovits Diodor min. tan., Dellmanich és Rónay Jenő ny. főispánok, stb.

Technológiai iparmuzeum Aradon.

A kamara telket kér a várostól.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara most azt a dicséretes és iparos körökben lelkesedéssel fogadott célt tűzte maga elé, hogy a kereskedelmi minisztartól a tervbevetett *ipartechnológiai muzeumot Arad részére szerezzék meg*. Az új iparművelődési intézmény létesítése elhatározott dolog s máris megindult az ismert versengés a vidéki városok között, hogy egymásra lictálva, megszerezzék a muzeumot. A kamara elnöksége összegyűjtötte az indokoknak egész tömegét, melynek alapján megindokolja a kereskedelmi miniszter előtt azt, hogy Arad mennyben a legmegfelelőbb helye egy ilyen kulturintézetnek. Azért a városhoz fordul első sorban a kamara, hogy az telekadományozással könnyítse meg a kamara munkáját, amit az elnökség a következőképp indokol:

Az alulírt kereskedelmi és iparkamara a keresk. magy. kir. miniszter urnál lépéseket szándékozik tenni aziránt, hogy Aradon *technológiai iparmuzeum* létesíttessék. Arad tekintélyes kézműiparának fellendítése, az ipari élet ekszpanzív fejlesztése, modern termelési eszközökkel való ellátása olyan érdek, amelynek kielégítése nemcsak magára az iparra, hanem annak székhelyére nézve is kiváló, értékes nyereséggel kecsegtet. Tudjuk, hogy Aradváros törvényhatósága már hasonló célra áldozott, a közműhelynek adott koncessió és telek átengedése által, a közműhely azonban más irányban és csak részlegesen szolgálja azt a célt, a melynek elérésére az iparfejlesztési akció modernebb eszközök között a technológiai iparmuzeumok szolgálnak. E technológiai iparmuzeumok ugyanis ma már nem csupán gépkészleti telepek, hanem valóságos ipari lyceumok, a melyekben ipari tanfolyamok, könyvtár, szakelőadások s a szabadtanítás egyéb nemei és eszközök útján művelődhetnek a gyáriparral amugy is nehezen küzdő kézműiparosok.

Meggyőződésünk, hogy Aradot az alföldi ipar szellemi emporiumává tenné egy technológiai iparmuzeum létesítése s ezért ép úgy kamaránk székvárosának, mint területi iparosainak érdekében, arra kérjük a t. törvényhatósági bizottságot, méltóztassék elvben elhatározni, hogy az esetre, ha a kereskedelemügyi magyar kir. miniszternél sikerül kieszközölnünk azt, hogy Arad ipari közintézményeit technológiai iparmuzeummal kiegészítse, ez esetben a villamos közműhely telep, vagy az aradi állami fa és fémipari szakiskola szomszédságában, vagy esetleg más megfelelő helyen a város közönsége ez épülethez ingyen telket ad.

A város közgyűlése semmi esetre sem zárkozhatk el a nagy jelentőségű intézmény létesítésének megkönnyítése elől, az aradi iparosok szellemi nivójának emelése est az áldozatot megéri.

Ki tartsa fenn az inasotthont?

A tanács javaslata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

A szerdán tartandó közgyűlés elé terjesztte a tanács, mint a ma tartott előkészítő ülésén azt elhatározta az Aradon létesítendő *tanoncotthon* ra vonatkozó javaslatait. Az otthont az állam akarja létesíteni és annak a városnak az anyagi erejét vesszi segítségül, amely legtöbbet ígér, amit diplomáciai nyelven úgy fejeznek ki, hogy ott épül fel a tanoncotthon, ahol vírágzásának legtöbb feltételét fogja kormány látni. A tanács azt javasolja, hogy *Arad építse meg a szükséges otthon épületet és adja oda ennek céljaira a 44385 koronára rugó iparoktatási alapot*, ha:

1. a kereskedelmi miniszter az eddig évi kétezer koronában megezábotott iparoktatási államszolgálatot tízezer koronára emeli fel és a tanoncok létszámához viszonyított ellátási segítyt ad;
2. az országos gyermekvédelmi liga a fenntartási költségeket viseli;
3. a vármegye hozzájárul a költségek viseléséhez;
4. a közoktatásügyi miniszter az otthon gondnokául egy állami iskolai tanítót kineve.

A feltételek, a második pontban körülírtak kivételével mind reálisak és végrehajthatók, ha azok, akiktől a hozzájárulásokat a közgyűlés kéri, megis ígérk. Axonban az országos gyermekvédő liga ígéretere a *közgyűlés inasotthon palotát, de még kunyhót sem építhet*. A közgyűlésnek tudnia kell, hogy a Liga vagyona nem egy város gyermekvédelmi céljaira, forvítható, hanem a Liga alapszabályainak értelmében csak abban az arányban segíyezheti a helyi akciókat, amint az illető hely a Ligát pénzbelileg támogatja. A Ligának ma még nincs akkora tőkéje, hogy Aradon inasotthont tartson el, neki másutt is vannak feladatai. És végül a Liga olyan intézmény, amely korlátolt időn belül meg is szűnhetik. Ha a Liga ígéreteleirt az állam, aki vagyontát örökölni fogja feloszlás esetén, nem vállal felelősséget, akkor a város a *Ligával szerződéses viszonyba* nem léphet.

Elismerjük, hogy az inasotthon racionalis vezetés mellett és iparosainak konzervatív fel fogásának megszüntével megfelel majd hivatásának és megszünteti vagy legalább is csökkenti az inasbányt és mizériát, de azt hisszük, hogy azok, akik az inasotthonnak hasznát is akarják venni, azok sem szívesen látják, ha az homok tengerre épül, vagy hogy az ő nyakukba szakad.

Mert ha a Liga egy szép napon megszűnik, bizony Aradváros s benne az érdekelte iparosok pótdávallasznek kénytelenek az internaturól gondoskodni. Lesz még egy eshetőség is. Becsukhatják majd az internaturust. A tanács az otthon kormányzására huszonöt tagból álló bizottság kiküldését hozza javaslataba.

A bizottság elnökéül Neuman Adolfot hozza javaslataba a tanács, míg tagokul: *Andrényi Károly, Czukor László, Domonkos Lajos, Glück Károly, Kristyórá János, Kotsis Lajos, Müller Károly, Magyar Ferenc, Nikolits Sándor, Lőcs Rezső, Neuman Samu, Nesnera Aladár, Probszt Mihály, Reinhart Gyula, Reisinger Sándor, Steiner József, Steigervald Alajos, Sebessy Ferenc, Szatmáry Károly* törvényhatósági bizottsági tagokat óhajtja megválasztatni.

A dánosi bünpör.

Az ujjlenyomatok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 11.

A mai nap a csendesebbek közt tartozott. Jóformán isgalom nélkül mult el a tárgyalás, a közönség azonban mégis kitarott a rettenetes hőségben és a mindennapos látogatók türelmesen várták, hogy mikor markolásznak az idegeltekbe. Ehelyett azonban szomorú tanukat kellett végighallgatniok és végül a daktiloskopia tudományának szakértői véleményét.

Rónay Kamill elnök tíz órakor nyitotta meg a tárgyalást. A négy terhelő tanút: Lakatos Rózát, Murzsát, Pistát és Jancsit szólította a bíróság elé.

Az elnök (Rózához): Azt mondtad, amikor kihallgattak, hogy a banda összes férfiai Gyónon voltak. Ezek a fiuk pedig azt mondják, hogy az öreg Surányi, Surányi Márion és Tuta nem voltak Gyónon.

Rózi: De bizony ott voltak valamennyien.

Murza: Nem igaz, hazudik!

Rózi: A fiuk azért beszélnek úgy, mert félnek.

Murza: Mi nem félünk! Gyónon csak kilencen voltunk, újra mondom.

Julina és Jancsi megerősíti Murza vallomását. Ok is azt mondják, hogy az öreg Surányi nem vett részt a gyóni rablásban.

A védők az ellenmondások tisztázására a kérdések egész özönét adják föl a gyerekeknek.

Az elnök csaknamar véget vet a gyerekek faggatásának és elrendeli a vádlottak bevezetését.

Kihallgatják Rostás Sándor debreceni téglavető cigányt. Szándékos emberölés kísérlete miatt van vizsgálati fogságban. Ott is gyanúsították a gyóni rablásban való részvételével, de még a vizsgálat alatt sikerült babizonyítani ártatlanságát.

Az elnök: Maga többször kihallgatásra jelentkezett a vizsgálóbírónál és azt mondta, hogy hallotta, mit beszéltek egymással ezek a cigányok. Hát hogyan hallotta maga ezt?

A tanu: Ugy hallottam, hogy a zárkánk ablaka összeért.

— Hát mondja el, mit hallott?

— Hallottam, amint az öreg Surányi sirva panaszkolta a feleségének, hogy ő ártatlanul szenved. Azt is hallottam, hogy egy Bajka nevű cigány mondta, hogy egy asszonytól revolvért vett s azért van itt.

A tanu a többi vádlottra is több mentő körülményt hoz föl.

Az elnök: A vizsgálóbírónál másképen beszélt.

Felolvassa Rostás Sándor vallomását, amelyben szó van Lulugya zebkendőjéről, az elásott pénzről, a cigánygyerekekről s a tanu akkor valamennyivel kapcsolatban terhelően vallott.

A védők semmisségi panaszt jelentenek be a vallomás felolvasása miatt. Azután kérdéseket intéznek Rostás Sándorhoz arról, hogy nem bizta-e meg valaki a cigányok kikémlelésével.

A tanu: De igen. A vizsgálóbíró ur mellőlük csukatott, hogy kihallgassam őket.

— Várt maga valami hasznot abból, hogy rájuk vallott a cigányokra.

— Azt mondták, hogy én hamarabb tudom a magam igazát bebizonyítani.

Orbán Istvánné, Kolompár Mari a következő tanu. Nem ismeri a vádlottakat s nem tud felvilágosítást adni semmiről.

Az elnök a nagy hőség miatt hosszabb időre felfüggeszti a tárgyalást.

Szünet után Gábor Béla dr. államrendőrségi tisztviselő szakértői véleményt mond a daktilo-

loszkópláról. Mielőtt megkzdené előadását, le teszi a szakértői esküt. Elmondja azután, hogy a dánosi csárdában, a gyilkosság után két boros üveget és öt poharat talált a nyomozó hatóság. Alapos a föltevés, hogy az üvegeket és a poharakat a csárda utolsó vendégei, a gyilkosok használták. Az üvegeken találtak két ujjnyomot, a melyekkel a nyomozás alatt letartóztatott gyanúsítottak ujjlenyomatait összehasonlították és kiűtöt, hogy Lakatos Balog János Párnó jobb hüvelyk- és mutatóujjából származnak. Majd azt bizonyítja a szakértő, hogy a két ujjnyomat kizárólag a Párnó lehet és hogy nincs még egy ember a világon, akinek az ujjlenyomata megegyeznék Párnó ujjlenyomatával.

A pécsi Kossuth-szobor leleplezése.

Az egész ország 48-as lesz?

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Arad, május 11.

Tegnap leleplezték a Pécsen Kossuth Lajos szobrát nagy és méltó ünnepségek keretében. Ott volt Kossuth Ferenc is, öcsésével, Lajos Tóddal.

A leleplezést követő banketon Kossuth Ferenc a felköszöntőjében többek között ezt mondotta:

„A függetlenségi pártot sikerült nemcsak a nemzet többségévé tennem, hanem már-már azt mondhatom, hogy közel vagyunk ahhoz az időhöz, amidőn az egész nemzet negyvennyolcas pártivá lesz, mely nagy negyvennyolcas-párt magának egy hosszú időre munkaprogramot állapíthat meg és e munkaprogram keretében magához ölelhet mindenkit, aki hazáját szereti és magyar.

Mint az alkotmányos magyar király minisztere jöttem leróni a mélységes tisztelet, szeretet és hála adóját annak emléke előtt, aki megteremté a magyar parlamenti rendszert, a felelős magyar minisztériumot és aki a nemzet ujjszületésében a legelső, a legnagyobb, a legbatalmasabb tényező volt.

Amióta én vezetem a függetlenségi pártot, azóta sok történt ami rövid idő előtt álomnak látszott volna. Hiszem és bizom benne, hogy ha mindnyájan teljesítjük kötelességünket, akkor az az álom is, amelyet Kossuth Lajos álmodott, beleillesszkedve a mai viszonyokba, meg fog valósulni. Ide vezet a magyar nemzet bizalma azok iránt, akik vezetik, ide vezet az a szeretet, amelylyel találkozom mindenütt az országban és találkozom ma is önök között, (Hosszan tartó éljenzés és taps) mert a bizalom az alkotmányos miniszter ereje, a szeretet pedig az a legnagyobb erő, amelyen felépült a keresztény vallás és amely felépíti a magyar hazafiság vallását is. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Kossuth Ferenc után Lajos Tivadar beszélt; majd Szerényi József ezt mondta:

„Nem kicsiny feladat, t. uraim, ama nagy nehézségekkel szemben, amelylyel Kossuth Ferencnek meg kell küzdenie, hogy a maga elé tűzött célt elérhesse, ott állani oldala mellett, ott állani hűséggel, gyakran politikai félreértések közepette, csak azért, hogy azt a célt, amelyet az imént ő és visszhang gyanánt vérbeli testvére hangoztatott, közös munkával elérhesek, hogy közös erővel munkálkodva, ezzel egy táborba jusson az egész magyar nemzet, (Éljenzés és taps) — ismétlem — azon cél elérésére, amelyet ő beszédében olyan szépen vázolt. Látnoki szemével messze előre lát a jövőbe és az a bölcsesség, a melylyel a lát-

nok irányítja a cél felé való törekvést: ez a bölcsesség garancia arra, hogy amit megít, azt el is fogja érni.“ (Éljenzés és taps.)

Kossuth Ferenc és a többi notabilitás este utazott el Pécsről

Hogy mulatnak Széchenyiék?

Cigányzene permanenciában.

*

A mult hónap vége felé szállott meg először a fiatal Széchenyi pár Budapesten a Hungaria-szállóban. A hotel szobáiban első ízben üdvözölte a daliás gróf magyar fedél alatt Vanderbilt Gladyst, az ujdonsült asszonykát. Egész Budapest kíváncsi volt a híres amerikai leányra, de ő nem igen elégitette ki a nagyközönség kíváncsiságát. Rövid ott tartózkodása alatt talán háromszor hagyta el lakását, akkor is csak egynehány órára.

Azutan elutaztak Órmezőre. A Hungáriabeli lakás egy darabig üresen állott, amíg a mult hét elején ismét fölgördültek a fehér vászon redőnyök. Fölgördültek, mert a fiatal grófné az órmezői kastély terraszán a következő kijelentést tette:

— Most már azután szeretném megösmerni Budapestet és a társaságot. A multkor csak a Dunát láttam.

És másnap már ismét ott álltak a natalmas amerikai bőrdöök a szálló első emeleti folyosóján, jeléül annak, hogy Széchenyiék újra megérkeztek. A zárkózott, csendes életet most vigság, zaj váltotta fel. Széchenyiék alig vannak otthon. Minden nap más arisztokrata rendez tiszteletükre estélyt, bált, összejövetelt.

Széchenyi grófné maga a meglestült jókedv. Elragadtatással beszél Magyarországról, a festői vidékekről és még valamiről, amit már odahaza is ösmert. Ez a valami a — cigányzene

A társaság hölgyei a cigányzenéért rajongó Gladyst kedves meglepetésben részesítették. Berbest, a kitűnő cigányprimast bandájával együtt több, mint két hétre lefoglalták. A szívhez szóló bus és vidám nóták így minden este ott csendülnek fel, ahol éppen hivatalos a grófné.

Tegnap a Park-Clabban jött össze a grófnét becéző hölgytársaság. Széchenyi grófné új barátjával beszélgetett, amikor a szoba tulsó végén hirtelen megszólalt a Berkes hegedűje. Ezt a nótát játszotta:

„Visszahoztam a kezkenőd . . .“

„Van már nekem más szeretőm“ . . .

Csendesség lett a szalonban, mindenki a szomoruan szép dalt hallgatta, mikor Széchenyié hirtelen megszólalt magyarul.

— Ez nagyon szép!

Már tud néhány magyar szót, különben is szorgalmasan tanulja a magyar nyelvtant. A vig, mulató élet már Jánosnak, a hü komornyiknak is feltűnt s néhány nap óta minden délelőtt megkérdezi gazdájától:

— Mikorra parancsolja méltóságod az ebédet?

A gróf, nejevel távozóban, ilyenkor mindig ezt az egyöntetű feleletet adja:

— Ma nem ebédelünk itthon.

De azért János megismétli a kérdését mindennap.

Az udvarias gazda legutóbb mosolyogva nyugtatta meg a hűséges szolgát:

— Ha kivételesen itthon ebédelünk, majd bejelentem.

János néz-néz, nem érti a dolgot. A multkor nem mentek sehova, most meg nincsenek itthon soha. Vajjon mi történhetett?

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi Lloyd társulat közgyűlése. Vasárnap délután tartotta az aradi Lloyd-társulat Bing Vilmos elnökielte mellett rendes évi közgyűlést. Az elnöki megnyitó után Sugár Károly titkár terjesztette elő a választmány mult

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Uránia színház műsora:

Kedd: Uj asszonyok.
Szerda: Monte-Carlo és a Riviera.
Csütörtök: Monte-Carlo és a Riviera.
Péntek: Uj asszonyok.
Szombat: Monte-Carlo és a Riviera.

A kabaré.

Mikor már csak ötven pár sarkantyú és ugyanannyi huszár kard esőrómpölése tompította a pincérek kifogástalan szervirozáának örületes lármáját, megjelent a Fehér Kereszt improvizált színpadán Nagy Endre, a kitűnő író, a Bonbonniere konferansziérja és kezdetét vette a kabaré.

A pincérek valamivel halkabban szerviroztak és a sarkantyukat valamivel hangosabban pengették, mikor Nagy Endre második mondatánál az összes egyéb zajokat túlharsogta a közönség kacagása. Nagy Endre a magyar *Taborin* javított kiadásban, páratlan szellemességével egy-kettőre megteremtette a kabaré hangulatot, a közönség beleilleszkedett székelbe és a könnyed tónusba, mely a kabaré számok sajátja.

Erdekes művészi gardát dirigál Nagy Endre. Mindegyik művész testere vannak szabva a színpadok, a színpadi tréfák és elmésségek. Amit *Feren-czy* Károly ad elő, az nem állna jól *Lajó* Géának, az ő pesti szobrai pedig még a pesti szobrok sem tudnák utánozni. Ahogy a kis Balogh Erzsébet köpül, úgy dirigálja a kakast és tyukot a szép *Széchy* Magda. *Kepf* Jolán, aki maga is lipótvárosi és szép, úgy gunyolja ki a lipótvárosi nagyságokat, hogy az utóbbi időben tömeges kivándorlásokat rendeznek a rossz hirbe hozott pénzdmák. Nagy Endre legújabb csillaga a *Szász* Ilona névre halgat, mesés szép szája van és olyan közvelenséggel akarja elhitetni, hogy ő nem részeg, hogy megrészegedik ettől a szép lánytól mindenki, aki csak nézi. Nagyszerű tagja a Bonbonniere-nek *Fábián* Kornélia, egy sudár növésű szép fekete lány, aki meggyőző érvekkel igazolja a nők választói jogosultságát. Ha ezzel a beszéddel és *Fábián* Kornéliával állítottak volna be a feministák *Andrássy*hoz, úgy most már ott feküdnek a törvényjavaslat a t. Ház asztalán. Itt van aztán Huszár ur, aki kövér és akivel *Eötvös* Károly állandóan összetéveszti saját magát. A vajda jóízű modorában oktatja *Soma* öcsémét, aki helyett a közönség lesz okosabb, illetőleg Huszár lesz kövérebb a tapsektől, amik orkányszerűleg zúgnak fel a vajda mondásaira. Itt van *Maár* Nándor is, aki már nem milliomos, de egész ügyes kabarista.

Minden, amit előadnak művészi és érdekes, hiszen Nagy Endre a direktor és *Heidelberg* Albert a szeniális komponista a karmester. Aki szereti a guomanderiákat, az átiagos szellemeskedéseknél különönd szellemességeket, az hallgassa meg Nagy Endrét és az ő kiváló művészseregét. *H. G.*

* Élet az aranybányában. Aradról a jövő vasárnap nagyszámú társaság rendez kirándulást a brádi aranybányákhoz. Az Uránia színház igazgatósága ebből az ötletből helyesnek tartotta, hogy hűségese reprodukcióban mutasson be egy aranybányát. Így azok, akik nem vehetnek részt a kiránduláson, a legtökéletesebb mozgófényképekből ismerhetik meg az aranybányák világát. Remek képsz, melyből nagyon sok eddig ismeretlen látínivalóval ismerkedünk meg és növeljük látókörmünköt.

* Uj asszonyok. Nagy sikere volt *Ráth* István kiváló darabjának, az Uj asszonyoknak az Uránia színházban. Lelkes hangon tör lándsát a szerző a feminizmus mellett és küzd a nők el nem ismert jogaiért. A darab színes képei meglepetés számba mennek és mozgófényképek sok derűtséget szereznek a nézőnek. Az Uj asszonyokat kedden megismétli az Uránia színház, ugyancsak *Hevesi* Ödön kitűnő felolvasá-

sában. Szerdán *Salamon* Ödön remek darabja, *Monte Carlo* és a *Riviera* kerül bemutatásra.

* Mozgófényképek a nyári színházban. A színházban május 16-ától kezdve mozgófénykép előadások lesznek. *Szendrey* Mihály színgazgató egyenesen Párisból hozatott szebbnélsebb képeket, melyeket Magyarországon még egyetlen egy mozgófényképszínházban sem mutattak be. A megnyitás napján, szombaton délután ingyenes előadás lesz, amelyen bárki részt vehet. Az előadások idejét és a belépő díjak nagyságát az igazgatóság még e hét folyamán közli a közönséggel.

Aktuális emberek.

Capdebó ezredes.

Arad, május 11.

Ő felsége magyar huszársai — az *egyesek*, — olyan érzéssel aligha csináltak még *Dafillé*-t, mint ma, Aradon, egy kedves arcú, öreg ezredes előtt. Az öreg ezredes már nem kommandíroz az 1. számú huszárezredben, az aranyujtásos dolmányt is csak az olyan szép ünnepeken viseli, mint a minő ma volt az ő szívének. Mert az öreg ezredes egy darabja a regiment dicsőségének, s az ezred történelmének legnevezetesebb lapjain volt az ő neve. Azokon, amelyek az olaszországi hadjárat győzelméről beszélnek.

És ez a derék, nevezetes katonatiszt egyben a legbájosabb, legnépszerűbb emberei közé tartozik Aradnak. A fehér hajú és fehér lelkű emberek egyike ő, akiknek életük az embertársaik iránt való gyöngédségben telik el; a gentlemannek közül való, akik azt is halálos vétkeknek tartanák, ha valakinek csak gondolatban is kellemetlenséget okoznának. *Capdebó* Géza ezredes — természetesen, róla van szó — amilyen vitéz volt katonának, olyan korrekt polgárnak és urnak és ép olyan pedáns, rendszerető gazdának. Az ilyen ember ritkán kerül az aktualitások fokára; azért örömmel kapunk az alkalmon, hogy az 1. számú, *Ferenc* József nevét viselő huszárezred kitüntető óvációja, ünneplése napján róla pár szót ejtsünk.

Apja baracházi *Capdebó* János, Temesvármegye főispán-helyettese volt. 1848-ban a katonai pályára ment: Nagybecskerekén huszár tiszthelyettes lett, abban az ezredben, ahol *Kiss* Ernő, mint őrnagy szolgált, s az ő főlötte lett. A szabadságharc kitörése után az egész ezred a honvédséghez ment, s vele végigharcolta a függetlenség küzdelmét *Capdebó* Géza is. A fegyverletétel után több tiszttel együtt őt is elfogták, s Aradra hozták. Mivel a vár már tele volt fogoly magyar tisztekkel, *Capdebó*t több társával a *Fehér Kereszt* szállóba internálták a honnét — megszökött.

Egy ideig kutatták, s bizonynyal szigorú büntetés várt volna rá, ha családi összeköttetéseknek nem sikerül kieszközölni, hogy az eljárást ellene bezüntessék. De ára volt ennek. A mint igen sok honvédtisztet, aki kegyelmet kapott, őt is besorozták az osztrák hadseregbe, azzal a ranggal, amelyet a honvédséghez való átpártolása idején viselt. Kadét lett az 1. számú huszárezredben, amelyet akkor Milanóba vezényeltek.

Az olasz földön részese és egyik legvitézebb katonája volt az olaszok és a franciák ellen való hadjáratnak, s rövidesen hadnagy, majd főhadnagy lett és benne volt a *solferiosai*, *magentai* és *montebellói* ütközetekben; majd küzdött *Villafrancánál*. Ez utóbbi csatában tanúsított vitézségéért a ka-

tonal érdemkereszt mellé (a melyet régebben kapott) az uralkodó a hadi ékítményekkel ellátott vaskorona rendet adta neki. Olyan kitüntetés ez, a minő keveseknek jut osztályrészül.

Kitüntetésekben, jutalmakban különben is bő része volt *Capdebó*nak, mint a magyar huszárság legkitűnőbb lovasának. Sopronban, Bécsben, Marburgban mindenütt első díjat nyert a versenylovaglásokon. Őfelsége nagyon jól ismerte hadserege híres lovasának nevét. Mikor a hadgyakorlatok alkalmával Aradon járt, *Capdebó* már nyugalomba vonult és a civilek közül nézte a királyt. Ezt megtudta a felség és egyenesen odalovagolt *Capdebó*hoz, hogy őt üdvözölje. *József* főherceg pedig többször is így nyilatkozott róla:

— Nagyon snájdig katona és kitűnő lovas!

A harcok után *Gallciába* vezényelték; egy darabig *Stájerországban* szolgált, majd visszatért Milanóba, mint kapitány. A mint azelőtt az olasz katonákon vett győzelmeket, — a békésebb idő alatt az olasz nők szíveit vette be rohammal. A pajzán kalandok hősnél, ha még élnek, bizonyára nagymamák; de azért nem akarunk *Capdebó* ezredes lovagias érzése ellen vétenl, hogy ezekről indiszkrét szavakat ejtsünk.

Mikor Lombardiát az olasz egység meghódította, *Capdebó* is hazakerült. Különböző huszárezredekben szolgált mint őrnagy és alezredes, végre Győrbe jutott, mint a 11. huszárezred ezredese. Itt megnősült; nőül vette özv. *Kövréné Korbuly* Kornéliát, s nem sokkal azután nyugalomba vonult. A dicsőséggel és érdemekkel szerzett katonai pálya itt se zárult volna le; azonban, úgy mondják, *Capdebó* egy lovagias ügy révén személyes differenciákba került gróf *Pejachevich*-csel, az akkori budapesti hadtestparancsnokkal szemben. Nyugalomba vonult, s azóta Aradon él.

Árnyékos aradi otthonát megosztotta a gazdasággal. *Kuviban* volt szállója, amelyet mintaszerű gondnal, szakavatottsággal kezel. A gazdálkodás mellett még egy nemes szenvedélye maradt: a vadászat.

Az aradi társaséletben nevezetes szerep jutott neki az által, hogy az aradi kaszinónak gazdája lett. Lelkes szeretettel, csüggedten munkával gondozza a kaszinó dolgait s bizony abban, hogy a kaszinó a kö. ömbőséggel meg tud küzdenl, ma neki van a legtöbb része. A múlt év farsangján kaszinóbálat rendezett, a melynek fényes sikerével hatalmasan lefőzte a jelennek ifju bálondezőit.

Hűséges hive *Menyházának*, barátival, *Nachtnébel* Ödönnel, *Dániel* Laciival együtt a nyaraló idején félelmetes konkurrense az előbb nevezett fiatal uraknak. Azok se utolsó legények, de a hölgyekkel egyik se tud úgy bánni, mint a huszár.

A király huszársja... Ma hetvennyolc éves. 1830. augusztus 8-án született, tehát tíz nappal idősebb, mint *Ferenc* József, akinek huszárezredében olyan nevezetes, forró eszendekeket töltött. Az életkoron kívül van bennük egyéb hasonlatosság. *Capdebó* ezredes is az a finomul érző, lovagias, tiszta gondolkodású ember, mint a minőnek az uralkodót intím életrajz-írói festik. Benne is egyesül a katona szigorú becsületérzése a közéleti férfiú tapintatával.

Eladott bornagykereskedés.

A magyarádi és ménesi borszővetkezet új kézben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

Kereskedői körökben nagy érdeklődéssel beszélnek arról az üzletátadásról, melyet holnap perfektuálnak Beles János aradi közjegyző irodájában. A magyarádi és ménesi bortermelők szövetkezeté kerül egy ismert aradi nagykereskedő kezéből egy simándi szőlő-nagybirtokosnak tulajdonába, aki ezt a régi nagykiterjedésű üzletet ezentúl még nagyobb arányokban szándékozik folytatni.

A magyarádi és ménesi bortermelők szövetkezeté eddig Kende Artur aradi nagykereskedőnek volt a tulajdona. Nehány évvel ezelőtt még társa volt az üzletben sógora, Fischer Aladár is, de nemrégiben Fischer kilépett az üzletből, melynek összes részjegyei ekkor Kende kezébe kerültek. A nagykiterjedésű üzlet egyike a vidék legnagyobb borüzleteinek és úgy az országban, mint a külföldön jó összeköttetésekkel bír.

Az üzlet új tulajdonosa Brandeisz Henrik simándi földbirtokos lesz. Brandeisz ma délelőtt kezdte meg Kende Arturral a tárgyalásokat, melyekben Pálmai Lajos helyettes-közjegyző, Mittler Izidor dr., Neumann Herman és Lövy Mór vettek részt. A tárgyalások estére eredményteljesen jártak és az üzlet átadása holnap meg is történik.

Az adás-vétel feltételei értesülésünk szerint a következők:

Kende Arthurnak a Boros Bénétiéren levő házáat, amely Kendének 80,000 koronájába került, megveszi Brandeisz 60,000 koronáért.

Az 50,000 koronán beszerzett borkészletért kap Kende 30,000 koronát,

a hordókért és egyéb felszerelésért amelyeket Kende 20,000 koronán vett, kap körülbelül 8,000 koronát,

a 80,000 koronát kitevő künnlevőségeikért 60,000 koronát.

E szóbeli megállapodások alapján holnap készítik el az adás-vételi szerződést. Kende igazgatója marad a szövetkezetnek, melyet Brandeisz továbbra is a régi név alatt fog vezetni. Az új tulajdonos az összesel költözik Aradra.

ARADI KABARET.

A villampóznák vándorjai.

(Nyílt vers nagytekinetű Lócs Rezső gazdasági tanácsos urhoz.)

Uram,

az aradi kövirágok öre,
Virágköröndök atya és ura,
Van egy dolog, ezennel kijelentem,
Van egy dolog, mely szerfölött fura,
A Salacz-park szép, hálaadó szívevel,
És kész örömmel kijelentem én ezt,
Virágnýtása dobogó szíveben
Tavaszi érzést s hangulatot ébreszt.

Barossnak parkja is tavaszi mezbe,
Ragyogó virágdíszbe öltözött,
És bízhat, hogy tán husz év múlva is még
Sétálhatunk majd árnyas fák között.

De ez sebaj, még ez se bántja lelkem,
Sőt még afölött is szemet hunyok,
Hogy minden téren és minden ligetben
Eszével terem az — ojtott szunjog.

Csak egy, amit nem bírok elviselni,
Csupáncsak egy fáj én érző szívemnek:
Uram, a villampóznák torkán
A zöld vándorok vajjon mit keresnek?

Mákvirág.

Új operettszínház Budapesten.

Nyolcszáz korona egy estére.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

A budapesti Modern Színház Kabaret első szezonja a múlt hónap utolsó napján véget ért s bár a hivatalos közlönyben erősen hirdetik, hogy az új szezon szeptember 15-én megkezdődik, majdnem bizonyos, hogy a Modern Színház többé nem fog föltámadni. Ebben a formájában legalább semmi esetre sem. Hogy miféle vállalkozás lesz belőle, azaz, hogy milyen műintézet alakul a régi helyén, arról a legkülönbözőbb verziók keringenek. Heltal János, aki az utolsó időben a Modern Színházat, vezette, operett-színházat akar létesíteni a nagy fényűzéssel berendezett Andrássy-uti színházban s hogy e szándékának pozitív alapja is van, abból is kitetszik, hogy az operett-színház számára már színről is gondoskodott. Ez a színt egy szép, fiatal bécsi asszony, akit Heltal a családi tűzhely melől akar a színpadra szállítani.

Heltal mellett a legtöbbet emlegetett jelölt az új színházban Steinhardt Géza, a Folies Caprice volt komikusa, aki László Rózsival, a Nagy Endre-féle kabaret sztárjával együtt akarja bérbevenni a Modern Színházat. Hogy ez a verzió mennyire hiteles, azt most hirtelenében nem lehet megállapítani, bizonyos azonban, hogy Steinhardt már hetek óta a fővárosban tartózkodik, no meg az, hogy László Rózi, aki különben a jövő héten már a Király Színház új revüjében alakítja Fedák Sári, nem marad a Nagy Endre társulatánál. Harmadik jelöltül Kardos Andor, a Modern Színház tagját emlegetik. Ő mögötte — állítólag — valami nagyobb pénzember áll, aki a vállalkozás anyagi kockázatait szívesen vállalja, természetesen a biztos siker reményében.

Bizonyára érdekli a közönséget, mi fog történni Medgyaszai Vilával, a nagytehetségű fiatal primadonnával. A legkézenfekvőbb feltételezés tehát az, hogy Medgyaszai a Vigaszínház tagja lesz, de épen mivel ez lenne a természetes, valószínű, hogy épen ez nem fog bekövetkezni. Sokkal valószínűbben hangzik az a híresztelés, hogy Medgyaszai visszaszerződik a Beöthy László vezetése alatt álló színházakhoz, sőt a beavatótak már azt is tudják, hogy a Sasfiók címszerepét legközelebb már ő játssza.

Ez a hír elég sokáig volt forgalomban, volt, mondjuk, mert Medgyaszai Vilma a napokban olyan szerződési ajánlatot kapott, amelynek szinte lehetetlen ellentánni s amely a Vigaszínház és Magyar Színház tervelt romba dönti. Ezt a szerződési ajánlatot a Fővárosi Orfeum tette Medgyaszaiak s az orfeum igazgatója olyan fejedelmi honoráriumot ígért a művésznőnek, hogy a színházak versengése itt ésszerűen megszűnik. Egy hónapig — még pedig november hónapban — akarja Waldmann Imre Medgyaszait az orfeumban játszattatni minden estére nyolcszáz korona föllépési díjat biztosít neki.

Mennyibe került Dános?

Majdnem huszezer koronába.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

A cigányoknál talált pénzéből és a gazdátlan értéktárgyakból nem igen fog megterülni az a jókora summa, amelyet a dánosi rablógyilkosság tettesének kinyomozása, a foglyok ellátása, a tárgyalás, a tanúk napidíja és költségei már eddig is felemésztett. Erre az üzletre bizony nagyon rá fog fizetni az állam.

A dánosi rablógyilkosság nyomozásának és főtárgyalásának költségvetése a következő:

A nyomozás:

a csendőrségi nyomozás költségei:	
Dánoson és a környékén	375 K.
A szentkirályi pusztán	450 K.
Dabason, Gyónon és környékén	300 K.
Hajdumegyében (Téglás, Hadház, Alsó-Józsa)	300 K.
Egyebütt	400 K.
Összesen	1825 K.

A rendőrségi nyomozás:

Dánoson és a környéken	325 K.
Egyebütt összesen	410 K.
Összesen	735 K.

A foglyok ellátása, szállítása:

Ellátás	2450 K.
Szállítás	1210 K.
A tanúk napidíja, költsége	3362 K.
Egyéb költségek, hozzávetőleg	7500 K.
Összesen	19 082 K.

Ebben a költségvetésben, melyet a pest-vidéki ügyészség egyik magasállású tisztviselője állított össze, természetesen még nem szerepelnek a védők utólagosan felszámítandó költségei, egyéb napidíjak, szakértők díjazása, egyéb vizsgálatok, tolmács stb., amik mind, csak utólagosan fognak belekerülni a költségjegyzékbe.

Hol marad még az elítéltek eltartása, fogóságuk ideje alatt, esetleg életük végéig? Szóval a cigányoknak ez a kis dánosi kirándulása igen tekintélyes summa pénzbe fog kerülni a magyar állampénztárnak. Ellenértékképpen pedig lefoglaltak hét darab ezüst ptykegombot, a Sztojka Bajka ruháján.

Fedák Sári Berlinben.

Sátogatás a primadonnánál.

*

Egy magyar újságíró a napokban Berlinben járt és meglátogatta Fedák Sári. Erről a következő érdekes sorokban számol be lapjának:

Az tagadhatatlan, hogy munka, nagy munka folyik itt Berlinben. És a nagy munkában is imponáló arányú a — Fedák Sárié. A Westminster-Hotel harmadik emeletén lakik a Szász. Két szobája van: az egyikben ő lakozik, a másikban a német társalkodónő. Az életmódja olyan egyszerű, mint egy orosz diákkisasszonyé. Az utcán gyalog jár, vagy felmász az omnibusz tetejére és úgy „hajtja” ki a mesteréhez, Strakoschhoz, Charlottenburgba. Az ágya olyan, mint a nagy Napoleon tábortábori ágya és az ambiciója is olyasféle, mint a Napoleoné volt.

— Most, hogy otthon voltam pár napig, — mondotta nékem, — még inkább meggyőződtem róla, hogy én és a budapesti közönség nem érthetjük egymást soha többé. Soha! Soha! Niemals! ... Niemals! ...

A német szót úgy ejti, mintha soha magyarul nem beszélt volna. Hihetetlen, hogy így megtanulta a derdidatát ő, aki decemberben még egy kukkot se tudott — dajcsul.

— Muszáj volt megtanulni, — folytatta, — mert én nem akarok visszamenni. Nem! Nem! . . . Beöthy László, aki a múlt hetekben itt járt, olyan furcsán mosolygott ugyan, mint aki azt mondja, hogy: „Zsazsa, meg fogsz te itt bukni Berlinben és észszel már nálam játszol!!! Hát Beöthy egyszerűen téved. Beöthy egyszerűen nem tudja, hogy a fellépésemkor a harmadik felvonás után szerződéselem lesz Amerikába olyan, amilyent csak akarok! . . . Mert meglássa, — nagy sikerem lesz! . . .

Es elmondja még ezt:

— A múltkor azt kérdezte tőlem Herman Bahr, hogy hát voltaképen miért is jöttem el Budapestről?

— Es mit mondott neki?

— Hogy — megbuktam.

— Csak ennyit?

— Még mást is. Azt, hogy először rámfogták, hogy tolvaj vagyok: elloptam a gyűszűpénzt; azután, hogy gyilkos vagyok: megöltem szegény Vidort; végül, hogy — *négy törvénytelen gyermekem van*. Hát ennyi épp elég: ugye?

— Sőt: sok is! . . .

Ezzel véget is ért a beszélgetésünk. Fedák Sári elsieltet ismét Strakoschhoz tanulni.

Annyi bizonyos, hogy erős, öntudatos leány: a mestere arról is biztosított, hogy — nagyon tehetséges! . . .

HIREK.

A talmi főrend.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 11.

Uray Bálint bárónak főrendiházi tagsága ügyében ma érdekes fordulat történt. A bárót a budapesti rendőrség már több ízben megidézte, de nem jelent meg. Erre ma detektíveket küldtek ki Uray báró felkutatására és ezek meg is találták a bárót, aki így kénytelen volt a rendőrségen megjelenni. Sándor László rendőrkapitány hallgatta ki Uray bárót, de a kihallgatás eredményét titokban tartják. Sándor kapitány a minap a báró vidéki birtokain járt, hogy megállapítsa, ki követte el az adókönyv meghamisítását, amelynek alapján Uray báró a főrendházba bejutott. Közben vegyészeti vizsgálat alá vették a Csörge Zoltán közjegyző által kiállított bizonyítványt.

A vegyészeti vizsgálat kiderítette, hogy a 4790 koronás adóösszegeből a három utolsó szám olyan tintával volt írva, mint az okirat szövege, a 4 es szám azonban más tintával íródott. *Nincs kizárva, hogy ez a szám a báró írása*, de az egyelőre még nem nyert beigazolást. Mindamellett Sándor László kapitány ma Uray bárót, mint terheltet hallgatta ki.

A volt főrend nagyon nyugodtan viselkedik, mint akit az egész ügy nem érdekel. A kihallgatás a késő délutáni órákig tartott. Ugyancsak délutánra idézték meg Szerencs János volt főrendiházi titkárt, akit arra nézve fognak kihallgatni, ki adta be a bárónak a főrendek sorába felvételét kérő folyamodványát.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelenti, hogy e hó 12 én meleg idő lesz, elvéve csapadékkal és itt-ott zivatarokkal.

— A sürgős indítvány. A Ház mai ülésén terjesztette be *Hoitsy Pál* a sürgősségi szakasz felhasználására vonatkozó indítványát. A sürgősség felett holnap határoz a Ház. Szerdán terjesztik be az ülések meghosszabbítására vonatkozó indítványt, amely csütörtökön kerül szavazás alá, úgy hogy pénteken már megkezdődnek a meghosszabbított ülések. Ezek hét,

nyolc óra hosszat fognak tartani és pedig délelőtt tíz órától két óráig és négytől hét, vagy nyolc óráig.

— A kormány és a vidéki városok. Budapesti tudósítónk jelenti: A vidéki városok tisztviselői vasárnapi kongresszusukon hozott határozataikat memorandumba foglalva nyújtották ma át a kormány tagjainak. Először *Kossuth Ferenc* kereskedelmiügyi miniszternél tisztelegtek, aki azt felelte a deputációnak, hogy ő maga is városi képviselő és szíves készséggel járul hozzá a kérelmükhöz, amelyet a minisztertanácsban szavazatával támogatni fog. Különben, ugymond, rosszul fejezte ki magát, mert amióta a koalíció kormányon van, egyetlenegyszer sem volt szavazás a minisztertanácsban, mivel soha nem volt véleményeltérés. *Wekerle* miniszterelnök azt felelte a tisztelgőknek, hogy régi vezérelve a magyar politikai életnek, hogy a városokat külön elbánásban kell részesíteni, mert ezek letéteményesei a magyar kulturának. A mai kormány valóra akarja váltani ezt az elvet. A városok rendtartása a belügyminiszter hatáskörébe tartozik, de ami az anyagi segélyt illeti, az az ő részvételében vág és ő kijelenti, hogy még ez esztendőben nagyobb segélyt fog a városoknak juttatni. Az adóreformot a városok érdekeinek megőrzésével akarja dűlőre vinni. Azután *Andrássynál* tisztelegtek, aki válaszában azt mondta, hogy a legmelegebb rokonszenvvel viseltetik a városi tisztviselők sorsa iránt. Tervbe vette egy városi törvény készítését és akár ennek keretein belül, akár más javaslatban, rendezni kívánja a városi tisztviselők ügyeit is. Hozzájárul ahoz, hogy állami szubvencióval segítsenek a városokon, bár nem barátja az állami segítségnek, mert félti tőle a városok autonómiáját. A deputáció azután *Justh Gyulát* kereste fel.

— *Kristóffy* a választójogról. *Kristóffy József*et meglátogatta a *Virradás* című lap munkatársa és megkérdezte tőle, hogy mi lesz a választói reformmal. *Kristóffy* ezt mondta többek között:

„A király kötve érsi magát népeivel szemben, ígéretét megtartja és ebben a hónapban kell a kormánynak a választójogról szóló törvényjavaslatot a király elé terjeszteni. És aztán a választójogi törvény beterjesztése most már gazdasági szükség a kormányra nézve is. A budget, melyet *Wekerle* évről évre beterjeszt mindjobban a *tulfejlesztettség* jellegével bír. Le kell nyerezni, lecsillapítani mindenkit, aki hangosan követel, azt csak ideig-óráig lehet néhány ezer emberrel szemben. A nép millióit csak új gazdasági berendezkedés elégítheti ki. Ha más nem, a saját budgetje szorítja rá a *Wekerle*-kormányt az általános választójogra. Mert ujoncot, adót nem elég csak megszavazni. Az előbbihez ember kell, akit a nyomor nem csigázott el, aki nem vándorolt ki, az utóbbihoz adóalany, aki nemcsak fizetni akar, de fizetni tud is. A monarchia nagyhatalmi állása, Magyarország modern berendezkedése követeli az általános választójogot, e körül lehet egyideig taktikázni, lehet injekciókkal az eddigi állapotot rövid időre meghosszabbítani, de a választójogot meg kell csinálni. A paktum élő, erőteljes, meg nem haladó és ki nem játszható alapvető államisága a jövő Magyarországnak. Magyarország népjogának magnachartája, hogy a koalíció benne törököt fogott, mely nem engedi — azt ön sajnálhatja, ha úgy tetszik, Magyarország népének igazán nincs oka a sajnálkozásra.“

— Az aradi kiállítás. Az Aradon rendezendő országos kiállítás ügyének megbeszélése céljából e hó 14-én (csütörtökön) d. u. 4 órakor az aradi kereskedelmi és iparkamara székházának üléstermében értekezletet tartanak, amelyre az aradi kereskedelmi, gazdasági és társadalmi élet számottevő tagjait külön hívta meg a kamara elnöksége.

— *Németh József* — fővikárius. Ma jelent meg a Csanád-egyházmegye hivatalos rendelői lapjának legújabb száma, amelyet egy kinevezés tesz érdekessé. *Csernoch János* dr. püspök ugyanis *Németh József* püspöki helynököt *fővikáriussá* és szentszéki elnökké nevezte ki s egyben rendkívül meleg szavakban fejezi ki köszönetét és elismerését azért az odaadó buzgalmáért, amelylyel az egyházmegyét a püspöki szék megüresedése óta vezette s összes tettintézkedéseit jóvá hagyja. A város és egyházmegyeszerte közszereiben, köztisztviselőben álló főpap kitüntetései kétségkívül nagy örömet fog kelteni mindenütt.

— Főispáni installáció. *Nyitra*ról jelenti: Ma volt *Vilcsék Frigyes* grófnak, az új főispánnak ünnepélyes beiktatása. Az eskü után a főispán nagyobb beszédet mondott, azután banket volt. Deután a főispán a tisztelgő küldöttségeket fogadta.

— Gazdasági mintatelep Aradon. A vállás- és közoktatásügyi miniszter Aradon gazdasági mintatelepet óhajt szervezni az állami tanítóképző intézet közvetlen közelében. Utasította Aradvármegye tanfelügyelőjét, hogy ez irányban tárgyaljon a várossal. Aradvármegye tanfelügyelője a városi törvényhatósági bizottsághoz intézett beadványában azon ajánlatot teszi, hogy a város közönsége az intézet telkének közvetlen közelében, illetve azt kiegészítőleg, engedjen az államkincstár tulajdonába egy katasztrális hold területet, melylyel szemben viszont az államkincstár átengedi a mostani gazdasági kerten felállított és ma is teljesen jó karban lévő 16000 korona értékű gazdasági épületet és az 1890-ől kitünő karban lévő szőlőterületet. Kiemeli a tanfelügyelő ezen előterjesztésben, hogy a csere ajánlat a városra nézve nem hátrányos. Mert, tekintettel arra, hogy a jelenlegi gazdasági kert mellett lovassági kaszárnya és a vaggongyár áll fenn, tekintettel arra, hogy a tüzér kaszárnya és az autombilgyár felépítése ugyancsak a gazdasági kert közelében rövid időn belül bekövetkezik, az épület, — melyben egy tágas, nagy terem is van — szőlőterülettel együtt kocsmái célokra előnyösen hasznosítható. Az évi haszonbér 1600—1800 koronára volna emelhető, mely összeg a viszont átengedendő 1 kat. hold értékének gazdagon megfelelő jövedelem.

— Ki lesz a makói új református pap? Alig hantolták el tegnap a nagynevű *Csécsey Nagy József* dr. Makó város híres lelkipásztorát, máris megindultak a kombinációk arra nézve hogy ki lesz az „arany száju“ pap utódja. Aspiráns van bőven e diszes állásra; hogyné, mikor a makói pap évi jövedelme 5—6000 frtra rug. Mint tudósítónk jelenti, legtöbb kilátása van *Uray Sándor*, jelenleg debreceni felsőbb leányiskolai vallástanárnak és püspöki káplánnak, ki 3 éven át volt aradi segédlelkész s néhány éve Makón is volt huzamosabb ideig ily minőségben alkalmazva. *Uray* szereplése az aradi közönség előtt ismeretes s ő kétségkívül méltó utóda lenne boldogult *Csécsey Nagy József*nek.

— *Birói* áthelyezés. A király *Ornstein Árpád* nagyváradi törvényszéki bírót az aradi kir. törvényszékhez helyezte át.

— Aradi küldöttség Kossuth Ferencnél. A magyar államvasutak aradi dalkörének monstre küldöttsége szombaton este Budapestre utazik, hogy a százszentelési ünnepélyükre való szilveszter megjelenésre felkérjék Kossuth Ferenc minisztert és Szerényi József államtitkárt. A százszentelési ünnepély pünkösd első napján lesz, melyen mintegy ötszáz dalárdista vesz részt az ország különböző részéből.

— Az autobuszok menetdíja. A tanács ma tartott ülésében foglalkozott az üzemigazgatónak az autobusz-jegyekre vonatkozó előterjesztésével. Az üzemigazgató javaslatba hozza, hogy a közgyűlés három vonalat állapítson meg: *Belsővonal* a Szabadság tér és vasútállomás között, *külsővonal* Szabadság tér és Pécskai ut között végül a *gáji vonal* a vasút állomás és Gáj között. A vonalak szakaszokra oszlanak. A *belső vonal szakaszai*: Szabadság tér—Széchenyi-utca, Széchenyi-utca—Radnai ut, Radnai-ut—Vasút-állomás. A *külső vonal szakaszai*: Szabadság-tér—Kossuth-utca, Kossuth-utca—Varjassy-utca, Varjassy-utca—Pécskai-ut. A *gáji vonalon* a vasútállomás—temető egy szakaszt alkot. A jegyek árai a következőképp vannak tervbe véve. Szakasz-jegy: tíz fillér, a külső vagy belső vonal hosszában egy utazás tizenhat fillér, a gáji vonal husz fillér, átszálló-jegy huszonnégy fillér. Lesznek gyermekjegyek is. A gyermekek tíz fillérért utazhatnak egy-egy vonalon. Mérsékelt jegyfüzeteket is adnak ki. Tizenöt vonal-jegy, vagy tíz átszálló-jegy, vagy tizenkét gáji-jegy ára két korona. Havi bérlet-jegy egy vonalra hat korona, az egész vonalra tíz korona. A tanács magáévá tette az előterjesztéseket, s a közgyűlésnek is javasolni fogja, hogy azokat emelje határozottá. Egyben egy üzemi bizottság kirendelését is javasolja, melynek az lenne a feladata, hogy a városi művek felügyeljen. A bizottság tagjai: Avarffy Géza, Domonkos Lajos, Fetter Géza, Kosztka Emil, Nesnera Adám, Ottenberg Tivadar, Rosenber Miksa dr., Ring Géza, Szankovics Miklós és Tedeschi Viktor bizottsági tagokat ajánlja.

— A radnai bucsuk sorozata vasárnap vette kezdetét, amikor ez évben először hiadtak végig Radna utcáin a bucsusok zárandók csapatai, szolozmáikat énekelve. A hó folyamán áldozócsoportok lesz még nagyobb bucsu, mely után a pünkösd, a leglátogatottabb tavaszi bucsu következik. A kirándulók is előszeretettel keresik fel Radnát s a közeli Solymost, ahol a regényes fekvésű várromhoz tesznek kirándulásokat.

— Előkészítő tanácsülés. A tanács, mint állandó választmány *Károlyi Gyula* gróf főispán elnöklésével ma ülést tartott s a szerdai közgyűlés tárgysorozatába felvett ügyekre meghozta javaslatait. Így azt javasolja, hogy a közgyűlés teljesítse a *Weitzer-gyár* telekengedési iránti kérelmét az esetben, ha a részvénytársaság hajlandó a teleknek negyedszöglet nyolc koronáért megváltani. A gáji iskola tanítói részére két lakóház építését javasolja a tanács. Mindkettő a *Szent János-téren* épül.

— Tanítónői kinevezés. A közoktatásügyi m. kir. miniszter báró Bedeus Zsigmond, scharbergi Bedeus Károly báró államvasuti felelős leányát, az aradszentmártoni állami elemi iskolánál *Gergely János* lemondása következtében megüresedett helyre állami tanítónővé nevezte ki.

— Csődbejutott aradi kereskedő. *Moskovits Izidor* férfitruhakereskedő ellen saját kérelmére az aradi kir. fővárnagy ma a csődöt elrendelte. A passzívák negyven ezer koronára rugnak. Csődbiztos: *Heller Mór* dr. kir. törvényszéki bíró, tömmegegnokok: *Grossmann Alfréd* dr., helyettese *Vajda Iván* dr. ügyvéd lett.

— Olaszok egy magyar újságíró ellen. Fiuméből táviratozzak: *Fodor Oszkár* hírlapíró, aki a *Magyar Tengerpart* című fiumei újságban olaszellenes cikket írt, szombaton este nagy

néptömeg véresre verte. Egy másik távirat még ezeket körli: Szombaton este mintegy 100 főből álló tömeg megtámadta a Tengerpart cikke miatt a lap szerkesztő tulajdonosát, *Muralt* is. A tömeg a korzón fogta közre és mire az Adamich térre értek, vagy 200-an lehettek. Néhány békésebb olasz ember csitította a tömeget, kik fenyegetően viselkedtek a lapszerkesztővel szemben, akinek, tekintve azt, hogy előzőleg a cikket nem olvasta, tudomása sem volt arról, hogy a tömeg mit akar. Később betuszkolták az Európa-kávóházba, hol felmutatták a hírlap cikke. A lap tulajdonos a cikk elolvasása után csak annyit jegyzett meg, hogy ő az esetet nem így írta volna meg, a tartalmát azonban helyeselte. Erre egy fiatal ember hátról öklével *Mural Jenő* fejére vágott, aki hiába próbálkozott védekezni. Rendőr természetesen sehol sem volt látható. A tüntetének megkezdésekor ezek a kapu alá rejtőztek. *Mural Jenő*nek nagynehezen sikerült a tömegből kiszabadulnia. *Fodor Oszkár*, a Tengerpart szerkesztője, akit a Via Pomerion támadt meg 16 olasz fiatalember, csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett. A rendőrség feljelentette azokat, akiket a támadók közül felleltek, ezek között *Markucsi Emili*, a *Voces del Popolo* szerkesztője, a Tengerpart szerkesztőségét rendőrség őriz és a lap szerkesztője két dektívvel végzi újját.

— Az Orczy-utca rendezése. Megírtuk, hogy az *Orczy-utcai* háztulajdonosok azzal a kérelemmel fordulnak a szerdán megtartandó közgyűléshez, hogy a város az utcát a ligeten keresztül a *Leiningen gróf* utcáig nyissa meg és aszfaltoztassa. A tanács az utcamegnyitást ellen foglalt állást, az aszfaltozásra vonatkozólag úgy határozott, hogy a mérnöki hivattal kiszámoltatja annak költségeit s ha a jövő évi közevési programot összeállítja, akkor a sorrend szerint beállíttatja a munkarendbe.

— Antialkoholista páholy Aradon. *Stein Fülöp* dr. királyi tanácsos, a magyarországi anti-alkoholista mozgalom vezetője szombaton este érkezett Aradra. Vasárnap délelőtt a városháza dísztermében *Idegrendszerről és az alkohol* címen előleveszt tartott, majd délután megalkototta a gimnázium dísztermében a *Good Templar* rend aradi páholyát, amelyet *Kitartás* páholyak neveztek el. A páholy 25-iki páholya a magyarországi rendnek. Auszterveil *László* dr. nyitotta meg a felolvasást.

A nagy éljenzéssel fogadott beszéd után *Stein Fülöp* dr. a szónoki emelvényre lépett és megtartotta tartalmát, szép felolvasását.

Felolvasása elején ösmerteti az egészséges és az alkohol által megmérgezett idegrendszert és statisztikai adatokkal kimutatja, hogy azok, akik akármilyen mennyiségben élveznek is alkoholt, idővel neurastheniába, idegsorvadásba esnek. Az alkohol az egy működésére is nagy befolyással van. Kimutatja ezután, hogy az elfelt bűnösök 45-50 százaléka berugott állapotban követte el azt a bűntényt, amelyért aztán megbüntették. A statisztika bebizonyította, hogy 100 bűnös közül 75 szombati estétől délután reggelig, tehát az ivás idején, a hátra maradt 25 eset közül pedig 17 a korcsában történt. A felolvasás után élénk vita fejlődött ki, amelyben a megjelentek nagy része vett részt. Körülbelül 1 óra volt már, amikor a több száza maradó tömeg elhagyta a városháza dísztermét.

A városházáról *Stein* dr. *Czokor László*, az aradi munkásbiztosító pénztár elnöke kalauzálásával a pénztár helyiségét tekintette meg és legnagyobb elismerését fejezte ki a látozó feleik. Délután három órakor volt a páholy ünnepélyes zárt felavatása, amelyet *Stein* dr. végzett.

— Telekkönyvi vizsga. *Balász József* aradi törvényszéki díjak szombaton a temesvári kir. ítéltáblánál jó sikerrel tette le a telekkönyvi vizsgát.

— Hirschl-alapítvány. Az aradi kereskedelmi és iparkamara elnöksége a *Hirschl Zsigmond* és neje szül. *Steinitzer Regina* által a millennium emlékére tett alapítvány ezidei kamatait az alapítványt tevővei egyetértőleg *Grünstein Samu* állásnélküli, tüdőbeteg aradi kereskedelmi alkalmazottnak ítélte oda.

— A májusi közgyűlés folytatódagos sorrendje: A tanács jelentőse a tűzifa szállítása iránt megtartott árlejtés eredményéről. Az ipar és kereskedelmi kamarának átirata az Aradon létesítendő technológiai iparmúzeum tárgyában. Az iskolaszék előterjesztése a polgári friskolához három rendes tanítói állás szervezése iránt.

— Hibaigazítás. *Lapunk* vasárnapi számában megjelent „Cementszőlőkarógyár a Helyi-aján” című hirdetésünkbe sajtóhiba csuszott. A részvénytársaság alapítói között van *Halmai Andor* szőő nagybirtokos is, akinek a neve helyett — sajtóhiba következtében — *Steiner József* neve került lapunkba.

— Molypusztító és rovarpor legjobb minőségben *Vejtek és Walszói* aradon. 191.

— A legjobb márciusi kiviteli sör csak *Schuch Ferenc* Millenniumi sörcsarnokában kapható. 1907

• A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás •

SALVATOR

vese- és hólyagbajknál, köszvénynél, osztorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kiűző hatás. Terméketes vasmentes savanyúvíz.

• Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Salnye-Lipóci Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudóifrakpart B. •

1901

SPORT.

Az „Aradi Athletikai Club” birkozó versenye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

Nagy sportünnepély színhelye volt tegnap este az aradi nyári színház. Országos amateur birkozó versenyt rendezte ott az Aradi Athletikai Club. Ez agilis egyesület áldozatot és fáradságot nem kímélve, tette lehetővé, hogy a sport szerető közönségnek kiváló élvezetben legyen része.

A verseny a legzabatosabb rendezésben folyt le. A közönség állandó érdeklődéssel kísértte a küzdő felek mérkőzéseit bár, nem egyszer szót belé a bíró igazságtalannak tetsző, a pillana nyitást is győzelemnek minősítő helyes lélekezésébe. A szegedi athl. club expressz levélben délutánra jelzett jövőre nem következett be. Az aradi athl. club egyik tagja *Odry Zoltán* training közben szenvedett sérülést, *Alt János* pedig indispozíciója miatt a versenybe nem állott ki.

Ritka szép és élvezet s pontja volt az estélynek *Vörös György*, a budapesti Terekvés Sportegylet kapitányának és *Téger József*, ugyancsak egyet tagjának, valamint *Mudin István*, az A. A. C. és *Gyapay Árpád* mac. akadémiás birkozója. A legfejlettebb technikával csigázták fel a körönség tomboló érdeklődését és a meg-megújuló tetszésnyilvánítás élénken bizonyítja azt, hogy a küzdelem az est leg-szebb pontja volt.

A verseny eredménye a délelőtti előmérkőzésekkel a következő:

Könnyűsúly: *Szalay* (GyJSE) győz *Horváth* (DTE) ellen 3 p. 10 mp. *Hubert* (TAC) győz *Mike* (TSE) ellen 21 p. 5 mp. *Téger* (TSE) győz *Nagy* (TAC) ellen 2 p. 22 mp. *Maróthy* (TSE) győz *Szmetanovits* (DTE) ellen 4 p. 53 mp. *Szalay* (GyJSE) győz *Tatár* (TSE) ellen 4 p. 28 mp. *Téger* győz *Szalay* ellen 4 p. 3 mp. *Maróthy* győz *Hubert* ellen 5 p. 31 mp. *Téger* győz *Maróthy* ellen 1 p. 10 mp. *Maróthy* győz *Szalay* ellen 2 p. 19 mp. *Szalay* győz *Nagy* ellen, kidisqualifikáltott. *Szalay* győz *Mike* ellen 16 p. 5 mp. *Hubert* győz *Tatár* ellen 12 p. 4/5 mp. *Szalay* győz *Hubert* ellen 14 p. *Mike* győz *Tatár* ellen 11 mp.

Eredmény: *Téger József* (TSE) 2. *Maróthy József* (TSE) 3. *Szalay Gyula* (GyJSE) 4. *Mike Gyula* (TSE).

Középsúly: *Sugar* (TSE) győz *Zakariás* (AAC) 19 p. 37 mp. *Ujlaki* (TAC) győz *Sugar* ellen 42 p. ellen 12 mp. *Gyapai* (MAC) győz *Zakariás* ellen, *Gyapai* győz *Ujlaki* ellen, *Gyapai* győz *Sugar* ellen.

Eredmény: 1. *Gyapai Árpád* (MAC) 2. *Ujlaki Sándor* (TAC) 3. *Sugar József* (TSE).

Nehézsúly: *Mudin* (AAC) győz *Grumáz* ellen 4 p. 28 mp. *Mudin* győz *Tessits* (AAC) ellen 3 p. 11 mp. *Grumáz* győz *Tessits* ellen 5 p. 47 mp. alatt.

Eredmény: 1. *Mudin István* (AAC) 2. *Grumáz László* (AAC) 3. *Tessits Milivoj* (AAC).

A verseny végeztével a győzelmi és tiszteltelődjüket büszkítő szavak kíséretében adták át a győzteseknek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Borosjenő (D. J.) Köszönjük már van tudósítónk.

TORVÉNYKEZÉS.

Véresre vert aradi ifju.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

Ma ítélkezett az aradi büntető járásbíró Duffner János, a Vas-szálló-volt-tulajdonosa elleni támadás ügyében. Ez év március tizenhatodikán történt, hogy Duffner Jánost megszóltotta a szálloda két szolgálja, névszerint Hrivnák Pál és Szűcs Mihály és panaszt emeltek a nekik kiadott ételek ellen és kemény hangon követelték Duffnertől, hogy jobb kosztot adjon nekik, mert ellenkező esetben megvárják még banni a velük szemben tanúsított magatartását. Duffner otthagya a szolgálát és tovább ment. Hrivnák követte őt és szidalmazni kezdte. Duffner egy darabig tűrte a sértéseket, de mikor a szolgálja egyre súlyosabb szavakat használt, azt felháborodásában úgy meglökte, hogy elvágódott a kövezen.

Ezt meglátta a másik szolgálja, Szűcs Mihály, aki Duffnernek rontott és egy nagy kúccsal előbb a homlokára, majd a fejére sújtott.

Az ütések oly erősek voltak, hogy a megátamadt fiatal ember arcát nyomban vér borította el és a szenvedett sérülések miatt több mint két hétig ágyban fekvő beteg volt. A szállótulajdonos feljelentésére Zih József kir. járásbíró Szűcs Mihályt hat napi fogházra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte.

§ Elítélt ügyvéd. A múlt év november tizedikén a csermői országos vásáron Perv Tódor parasztlégény egy üzletből különféle árukat lopott. A tulajdonos és a vásárló közönség észrevették a tolvajlást, de mire a tettest elakarták fogni, az elmenekült. A meglopott kereskedő feljelentést tett az ottani csendőrségnél, ahonnan egy csendőrparancsnok a tolvaj üldözésére indult. Perv ezalatt egérutat nyert a befutott Hacker Sándor csermői kereskedő lakásába és a házbelleket arra kérte, hogy rejtse el üldözői elől. A Hacker család Perv Tódort a házában levő irodahelyiségbe rejtette. Az u'ca népe azonban látta, hogy a tolvaj ebben a házában tűnt el és bejelentették ezt a csendőrparancsnoknak, aki nyomban felkereste a Hacker családot és felszólította az ott levő Hacker Sándort és nejét, Hacker Márkot és rokonukat Sternheim Bernát dr. lugosi ügyvédet, hogy adják ki a tolvajt. Ezek kijelentették, hogy náluk senki sincs elrejtve, majd pedig, amikor a csendőr azt mondta, hogy házkutatást fog tartani. Hackerné és az ügyvéd szidalmazó szavakkal illették. A szomszédos irodaszobában levő Perv Tódor hallva a veszekedést, kijött és önként kiszolgáltatta magát. De az ügynek ezzel nem lett vége, mert a csendőrparancsnok feljelentette a Hacker családot és Sternheim Bernát ügyvédet becsületsértés, valamint hatóság elleni kihágás miatt. A járásbíró a vádiottakat egyenként száz száz korona pénzbüntetésre ítélte. Felelősség folytán az ügy az aradi törvényszék elé került, amely ma úgy ítélkezett, hogy Hacker Sándort és Márkot felmentette, Hacker Sándornét és Sternheim ügyvédet pedig száz-száz korona pénzbírságra ítélte. A bíróság egyúttal elrendelte, hogy az ügy iratai a temesvári ügyvédi kamarához té-

nessenek át, ahol az ügyvédet fegyelmi úton is felelősségre fogják vonni.

§ Megrágalmazott ügynök. E cím miatt köztük azon panasz tartalmát, amelyet Haber Sámuel aradi biztosítási ügynök adott be Gartner Adolf gurahonci kereskedő ellen becsületsértés és rágalmozás vétségé miatt. A kir. járásbíró szombaton tartotta meg az ügyben a tárgyalást, amikor Gartner Adolf bocsánatot kért Habertől, kijelentvén, hogy sértett főnökéhez intézett levelét helytelen és téves információk alapján írta, mire sértett panaszát visszavonta. A fölmerült költségek viselésére Gartner kötelezte a bíróság.

§ Egy asszony — öt férfi. Lapunk pénteki számában ilyen címen egy közlemény jelent meg, amelynek Cserny Jánosra vonatkozó adatai téves információ alapján íródtak, mert Csernyné a feljelentést nem hozuból, vagy zsarolási szándékkal tette meg támadó ellen. Cserny Jánosné különben kijelenti, hogy a minapi tárgyaláson nem vallotta az öt gáji legény, hogy ő pénst kért volna tőlük a szerelem ellenében.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 11.

Kínalat, vételkedv gyenge, 10 fillerral olcsóbb árak.

As árak 50 kilónként számítva:

	Déli sárlat	5 órai sárlat
Buza májusra	11.74—11.75	11.83—11.84
Buza októberre	10.02—10.03	10.17—10.18
Zab októberre	6.83—6.84	6.55—6.56
Rozs októberre	8.77—8.78	8.88—8.89
Tengeri májusra	6.54—6.55	6.66—6.67

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	632—
Magyar hitelrészvény	745.75

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Május 11. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 129—131 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 132—134 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 136—140 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 360 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslétszám: Május hó 6. napján volt készlet 34.057 darab, május 7. napján főlhajtott 161 darab, május 7. napján elszállított 266 darab, május 8. napjára maradt készletben 33.952 darab. A hírtörtés üzleti irányzata: Változott.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadagvár mellett.)

Ujdonságok. Nagyszerű műsor.

Műsor 1908. május hó 12-én, kedden:

1. Róma szökőkútja. Látványosság.
2. — Ég az ingem. Kacagató.
3. Szerelmi dráma a nyílt tengeren. Látványosság.
4. Köpenicki-szobor. Kacagató.
5. Hiet az aranybányában. Tanulságos.
6. A konyhatündér. Kacagató.
7. Arad látképe. Látványosság.
8. Könyörüljétek az állaton. Dráma.
9. A boszorkány csókja. Színes.
10. Kerékpárverseny. Sportkép.

Minden előadás alatt katonazene játszik. — Cukrászda.

Előadások: Délután fél 6 órakor és este 7 órakor.

Este fél 9 órakor

Új asszonyok. (A feminizmus.)

3 felvonásban 120 színesen vetített és számos mozgófény képpel. Irta: Ráth István. Felolvassa: Hevesi Ödön, a Vigaszínház volt tagja

NYILTTER.

Dr. Székely Károly

fogorvos

Batthyány-utca 27. szám

1908. május 12. Szántay ház 1953 letelepedett és működését megkezdte.

Pénzének ellensége,

ki azt francia pezsgőért szórja, mikor egyenértékű hazai terméket sokkal olcsóbban kaphat.

Előkelő biztosító társaság

Arad székhellyel Vezérügynökséget ohajt szervezni, melynek élére tekintélyes, agilis egyént keres.

Ajánlatok „Discretio” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Cement

hornyolt cserép

a legjobb fedő anyag. Vizáthatlan! Örökké tart!

Tégla, Cserép

legjobb minőségben állandóan raktáron 754

Pollak Sándor

tégla, cserép és cementáru gyárában

Mikalán.

Telefon 5—15.

Városi iroda: Erzsébet-körút 37., I. em.

Keresek

— 200—600 drb. — birkának feleshelyet.

Kiss Antal,
Tauoz. 1916

Arany oklevéllel kitüntetve.

Braun Samu, Berger Antal és Társai

szobafestő és mázoló munkák vállalata
ARADON, FORRAY-UTCA 7.

Van szerencsénk az igen tisztelt közönség figyelmét felhívni, hogy Aradon **Braun Samu, Berger Antal és Társai** cég alatt **szobafestő és mázoló ipart** üzünk.

Azon körülmény, hogy cégünk az Aradon már elismert legjobb festőkből alakult meg, továbbá, hogy a munkák kivitele személyesen általunk történik, ezekenél fogva abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy úgy egyszerű, valamint legpazarabb kivitelű szobafestő és mázoló munkákat akár helyben, akár vidéken a legjutányosabban végzünk.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérjük

1403

Braun Samu, Berger Antal és Társai.

Rücktenvald Miklós

borbély és fodrász

Aradon, Luther Márton-utca 1. sz.

T. cz.

Van szerencsém tisztelettel becses tudomására juttatni, hogy Aradon, a Luther Márton-utca 1. szám alatt, a Suciú-féle házban f. é. május 1-től kényelmes

uri borbély- és fodrász-üzletet nyitottam meg.

Ezen új helyiségem úgy a higienikus, mint minden egyéb modern igénynek teljesen megfelelően, egészen újonnan van berendezve, külön borbély és fodrász és külön manieure és pedicure teremmel, elsőrendű szakerők alkalmazása mellett.

Minden törekvésem oda irányul, hogy mélyen tisztelt vendégeim támogatását és pártfogását teljesen kiérdemelem és ezért tisztelettel kérem, méltóztassék helyiségeimet nagybecsű látogatásával megtisztelni és a fentebb mondottak tekintetében személyesen is meggyőződést szerezni.

1873

Rücktenvald Miklós, borbély és fodrász.

STEINER MIKSA

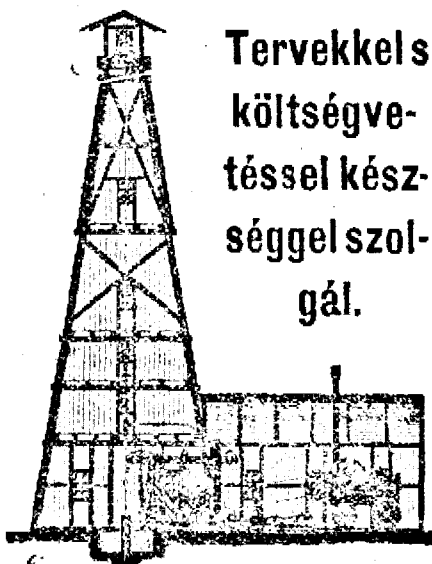
ártézi-kut készítő

Szapáry-liget (Aradmegye)

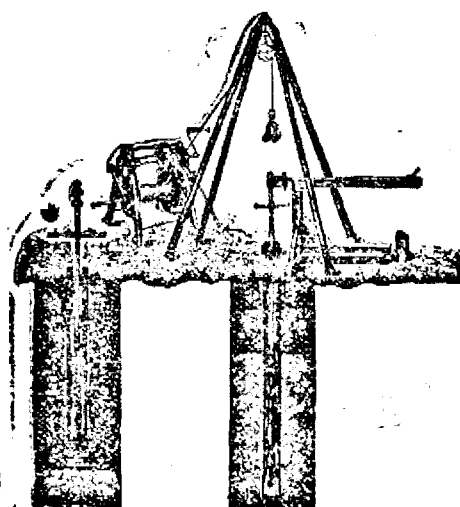
Interurban s megyei telefon szám 2.

Ajánlja magát, községek, birtokosok, hid építők, gyár és malomtulajdonosok figyelmébe.

Elvállal ártézi-kutak furás és vézését, furott nordon kutak elkészítését, hidak alap réteg kutatását, meglevő ártézi kutak kimosását.

Tervekkel
költségvetéssel
készítéssel szolgál.

MOST JELENT MEG! A FIDIBUSZ 1907. évi egész évfolyama díszkötésben. Ára 5 korona. A Fidibusz 1905-906. és 1907. évi teljes évfolyama együtt 8 korona mérsékelt ártért kapható! Tartalma: 2000 elbeszélés, 2000 adóma, 2000 művészies kivitelű karrikatura, elsőrangú írótól és festőtől. Megrendelhető a pénz előleges beküldésével vagy utánvét mellett a FIDIBUSZ kiadóhivatalában. Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 9.

Gyűjtők figyelmébe! A FIDIBUSZ minden évfolyama az év végén díszkötésben meg fog jelenni. A FIDIBUSZ előfizetési ára: negyedévre K. 1.50, félévre K. 3, egész évre K. 6. egy szám ára 5 krajcár. Aki a FIDIBUSZRA egy félévre előfizet, díjtalanul kapja a FIDIBUSZ 1908. évre szóló díszes naptárát, melynek bolti ára 1 kor. 20 fillér. 1401

Telefon 633.

FISCHER ÁRMIN

szobafestő és mázoló

Vörösmarthy-utca 3.

A legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig elvállal munkákat úgy helyben, mint vidéken. 1905

Ladics Pál

szobafestő és mázoló

Arad, Rákóczi-utca 18.

Jutányos árban elfogad a mai kor igényeinek megfelelő, minden a

szobafestő és mázoló

szakhoz tartozó munkálatokat úgy helyben mint vidékre.

Tisztelettel 1821

Ladics Pál

szobafestő és mázoló

Rákóczi-utca 18. szám.

Napernyők

minden színben és fekete óriási választékban, legjutányosabb árak 1881 mellett.

Hoffmann Sándor

Színház-épület.

A tavaszi idény beálltával melegen ajánlja a t. közönség figyelmébe dusan felszerelt raktárát finom kivitelű

Nap- és esernyőkben.

Nassan R.

nap és esernyő üzlete 1884

Szabadság-tér, Rosenblüh mellett.

Ugyanott áthuzatok és javítások olcsón és jól eszközöltetnek.

Költözők

figyelmébe.

Villanylámpák le- és felszerelését, petroleum-lámpák villanyra átalakítását, villanyvezetékek készítését gyorsan és olcsón végzi

Kalmár József,

1851 Salac-utca 2. szám.
A Központi Szállodával szemben.

Sok millió előkelő urhölgy használja
a világhírű

**Földes-féle
Margit-Cremet,**

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépit.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 281

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

A KI SZÉP AKAR LENNI,

használja egyedül a **Hajós-féle**

ARADI IBOLYA-CRÉMET,

mert a világ minden részéről jövő há-
liratok legjobban bizonyítják, hogy

ennél jobb szépítőszert nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot
— varázsszerű gyorsan eltüntet. —

Ara egy tégelynek 1 korona.

Vigyázat: Csakis Hajós-féle aradi készítménye-
ket tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

241

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerüzében

Arad, Andrassy-tér 22., megyeházzal szemben,
továbbá minden gyógyszerüzet, illatszerüzlet és drogeriában.

Vidéki fogyasztási szövetkezet-
hez óvadékképes, románul értő
és beszélő

üzletvezető kerestetik.

Cím a kiadóban.

1797

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közön-
ség szives tudomására hozni, hogy
Thököly-tér 1. szám alatt

borbély és fodrászüzletet

nyitottam. Kérem a n. é. közön-
ség szives pártfogását.

Teljes tisztelettel

Urbán Lajos,

fodrász.

1926

Van szerencsém a nagyérdemű
helybeli és vidéki közönségnek tu-
domására hozni, hogy

Vécsey-utca 6. sz. alatt levő,
a mai kor igényeinek teljesen meg-
felelő

lakatos műhelyemet

ajánlom becses pártfogásába. Elvál-
lalom mindennemű e szakmába vágó
munkát úgy épületmunkákat, taka-
réktűzhelyek, sirkerítések elkészíté-
sét stb. Helybeli és vidéki megren-
delések a legpontosabban teljesít-
tetnek.

Tisztelettel

1785

KOMJÁTHY ISTVÁN

lakatos mester. Arad, (Vécsey-utca 6. sz.)

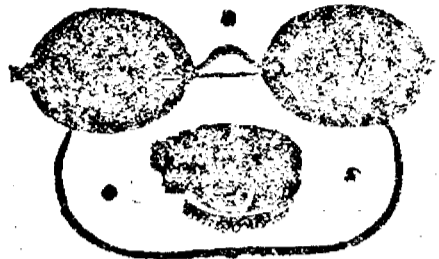
Kész tűzhelyek raktára.

Előzetes értesítés

DIEK-SAMU

Órák és látározók

Arad, Andrassy-tér és Wolfner János-utca sarkán

Mind az újít mindenemű órákat és
látározásokat a legelőbb árakon.
Raktáron tart mindennemű szűrésű látó-
szereket a legkülönbözőbb kiállításokra. Leg-
ismertebb forgóórák, orrcsípítők és szem-
üvegek, arany, ezüst, nikkél és tiszta
bárá osont keretben, legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fekrák, ká-
bák, bor, must és szesz részére, te-
vébb mindenféle hőmérők, minde-
nemű kivitelben.

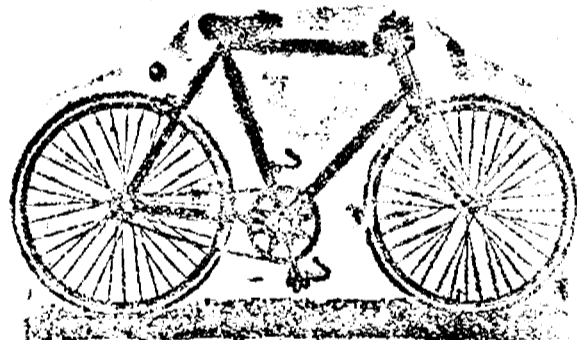
Szemüvegek és orrcsípítők ar-
vonal rendszere szerint szennel ki-
tűtetnek.

Könyvkötészetünkben

tanuló leányok

felvétetnek.

Arad legrégibb kerékpár-, varrógép-raktára és javító műhelye.

Hammer Vilmos

műszerész

Arad, Szabadság-tér 7. szám.

71

Telefon szám 98.

Értesítés!

Aradon, Atzél Péter-
utca sarkán, a színház
főbejárataival szem-
ben, Zrinyi-utca.

Van szerencsém értesíteni Arad
és vidéke nagybecsült közön-
ségét, miszerint a közelgő idény be-
áltával raktáromat minden-
nemű bőrökkel felszereltem,
melyből a legszebb és legjobb
kivitelű 581

uri és hölgy cipőket

készítek,

miért is becses rendelésüket kérem
vagyok kitünő tisztelettel

WOLF J.

Hair regenerator,

Ártalmatlan készítmény,
mely az ősz hajnak ere-
deti színét adja vissza.
Nem festék, hanem a gyö-
kerekre ható készítmény,
melytől a haj puha selyem-
fényű és ugyanolyan színű
lesz, a minő az eredetileg
volt. Korpa képződés meg-
szűnik, ugyszintén a haj
hullása is, nem piszkol.

Ára 2 korona. 271

Földes Kelemen

gyógyszerüzlet Aradon.

Kirakataink megtekintését kérjük!

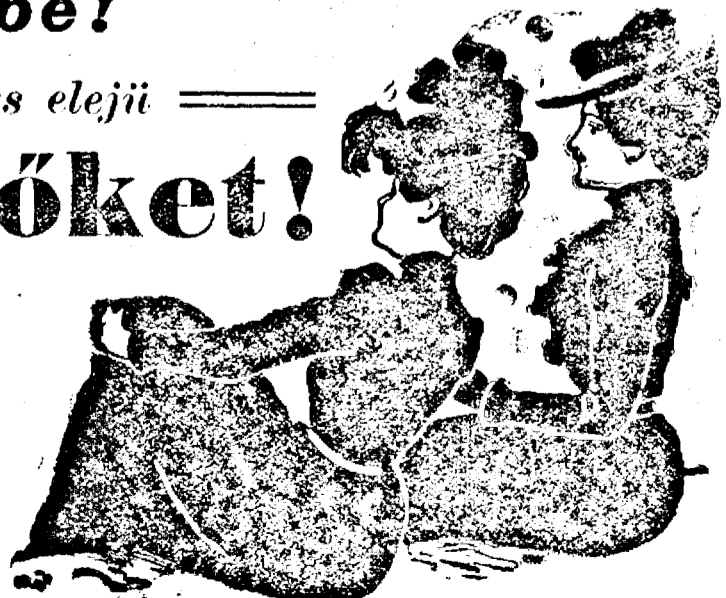
Hölgyek figyelmébe!

ajánljuk a legújabb szabásu, egyenes elejű

„Herveth“ füzőket!

A párisi és berlini nagy áruházak min-
tájára kizárólag csupán ezen egyfajta mo-
dern és szépen kiállított mellfüzőt hozzuk
forgalomba, melyet rendkívül olcsón,
darabonként 7 koronáért árusítjuk.

Rosenblüh H. és Társa.

Kirakataink megtekintését kérjük!

12237—1908. szám.

A m. kir. jószágigazgatóságtól

Versenyárgyalási hirdetés.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság nyilvános zárt írásbeli versenyárgyalást hirdet Krassószörényvármegyében Bodófalva községben a 2 tantermű iskolának 3 tanterművé leendő átalakítására és még egy negyedik tanteremmel való kibővítésére, valamint ezen iskolához szükséges melléképületek felépítésére, továbbá 1 különálló (2 szoba, konyha és előszoba és kamrát magában foglaló) tanítói lak és melléképületeinek felépítésére és elkészítésére.

Előirányzati összeg az iskola kibővítésére és átalakítására és a melléképületekre 11247 kor. 12 fill.
a tanítói lakás és melléképületeinek megépítésére pedig 10630 kor. 78 fill.

Tehát a kettőre együttesen . 21877 kor. 90 fill.

Az írásbeli zárt ajánlati versenyárgyalás Krassószörényvármegyében Bálint községben a kincstári telepkezelőség hivatalos helyiségében folyó évi május hó 30. napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni, mely időpontig a zárt írásbeli ajánlatok ugyanott adandók be.

Ajánlat tehető együttesen mindkét munkákra, vagy külön-külön is az iskola átalakítására és kibővítésére és a tanítói lak előállítására.

Az ajánlattevő tartozik az általa megajánlott összeg 5%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a lugosi, esetleg bármely más kir. adóhivatali pénztárnál bánatpénz gyanánt befizetni és az erről szóló nyugtát ajánlatához csatolni.

Ajánlat csak a bálinti telepkezelőségnél beszerezhető ajánlati mintalapon tehető, a hol a megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

A ténny, költségvetés és az árlejtési, valamint az általános és részletes feltételek Krassószörényvármegyében Bálinton a kincstári telepkezelőségnél a hivatalos órák alatt (d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig) megtekinthetők.

Elkészt vagy utóajánlatok, valamint táviratilag bejelentett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beadott ajánlatok a helyszínen azonnal bizottságilag felbontatnak, mely eljárásnál ajánlattevők jelen lehetnek és ajánlattevők ajánlataikért 30 napig kötelezettségben maradnak.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül azok összegére való tekintet nélkül szabadon választhasson

Arad, 1908. évi május hó 8-án.

1908

M. kir. államjószágigazgatóság.

(Utánnymai nem díjaztatik.)

**Nyomatványok,
Ruggyanta-bélyegzők,
Pecsetnyomók, számozó-gépek**
kelti bélyegzők és kézinyomdák a legjutányosabb árban kaphatók a

„Hungária“ nyomdában
Arad, Vörösmarty-utca I. 1371

Magy. kir. szab. osztályosorsjáték.

Az 1908. május 21. és 23-án kezdődő

XXII. sorsjáték I. osztályának

huzására szóló sorsjegyek nálam már kaphatók.

Az eredeti árak a következők:

1/1 sorsjegy	12.— korona	1/4 sorsjegy	3.— korona
1/2 sorsjegy	6.— „	1/8 sorsjegy	1.50 „

Sorsjegyek dus számválasztékban kaphatók, többek közt a következő számok:

99351	99358	99364	99375	11956	11975	36051
4/4	4/4	4/4	4/4	8/8	8/8	8/8
	36060	36051	55801	55810	55824	
	8/8	8/8	8/8	8/8	8/8	

Az 1903. július 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36051 szám tizenötezer

koronát, az 1905. évi április hó 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36053 szám ötezer koronát és az 1906. évi február hó 14-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott **99354 szám tizezer** koronás nyeremények. Ezekon kívül számos 2000, 1000 és 500 kor. nyereményeket fizettem ki.

WALLFISCH ÁRMİN

bank- és váltó üzlete Aradon.

1945

Alapított 1875. évben. Helybeli és megyei telefonszám 129.

Vidéki megrendelések pontosan eszközötteknek.

— Jutányos árak! —

HA

Molyok ellen biztosan védekezni óhajt,
vagy
Féregmentes lakást és
Tükörfényű padlót
szeret, forduljon bizalommal a

Vöröskereszt Drogeriába
ARAD, Weitzer János-utca 2. sz.
Minorita-palota. 1381

Levél- és sürgönyezim: Vöröskereszt Drogeria Arad.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközötteknek.

BUZIASI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.
Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdus,
rendkívül üdítő asztali viz.
Orvosilag ajánlva. 5881 Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomdára használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenede idült hurutjainál, húgykő- és tüdőgyógyulásnál, a légutak és a kiválasztószervek hurutos állapotainál üdítő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a ferrásközélség.

Muschong buziasí gyógyfürdő igazgatósága Buziasfürdőn.

APRÓ HIRDETÉSEK.

3 szobás lakást

fürdő- és cselédszobával lehetőleg új házban aug. 1-re keresek. Ajánlatok bér megjelölésével a kiadóba kéretnek hivatalnok jellegére. 1795

Női kerékpár

jó karban, számmal, olcsón eladó. Árpád-tér 2. 1971

Modern kölcsöntár.

Aki olvasni akarja rögtön a megjelenés után a szépirodalmi újdonságokat, az olvasson 8 fillér napi kölcsöndijért Ingusz I és Fia modern kölcsöntárában, Arad, Weitzer János-utca. Telefon 517. 201

Állandóan alkalmi vételek.

Ifjúsági iratok félárban. diszlevélpapír feltűnő olcsón. Festőminták kölcsönintézet. 100000 kót. kölcsönkönyvtár. Krausz Paulin, Színház-épület, telefon 511. 995

Couplé-újdonságok.

Az e hó 10-én városunkba érkező Cabaret összes új, szenzációs ének-számai a melyek Zerkovitz, Hetényi, Nagy stb. legsikerültebb coupléból állanak, zeneműkereskedésben már most kaphatók. Írógép és sokszorosító kellékek nagy készlete. Kerpel Izsó, Aradon. 212

Automobil.

Egy 2 személyes Puch gyártmányu 7-8 lóerős teljesen jó karban lévő automobil kéz alatt olcsón eladó s bármikor kipróbálható. Cim a kiadóhivatalban. 1967

Eladó házak!

Kiss Ernő-utca 7 sz. kerttel, Szt. István és Lujza-utcai sarok ház (Lujza u. 1a.) Értekezhetni Kiss Ernő u. 7 sz. alatt. 1962

Eladó vagy bérbeadó

egy 30 év óta fenálló üzlet és korcsma helyiség házzal együtt a község legélénkebb helyen, halál eset miatt kedvező fizetési feltételekkel Bővebbet özv. Kohn Nathané Kurtics. 1963

Kerestetik

augusztus elsejére: 3 szoba földszint vagy az első emeleten szalon helyiségnek a főtéren vagy annak közvetlen közelében, vagy 4 szoba konyha minden hozzá tartozóival. Cim a kiadóhivatalban. 1980

Jég,

kristály tiszta. Kapható havi bérletben naponta házhoz szállítva. Petőfi-utca 7/a. Telefon 199. szám. 1681

Eladó

a belvárosban egy 2200 koronát jövedelmező ház. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 1189

Izletes házikoszt

kapható intelligens özvegy urnónél. Ugyanott butorozott szoba kiadó. Szabadság-tér 10. II. 23.

Intelligens

özv. urnónél jó házikoszt kapható. Bővebbet Thököly-tér 4., ajtó 3.

Könyvelő,

ki a gépirást is bírja, május 1-ére állást keres. — Cim a kiadóhivatalban.

Egy 4 hold terjedelmű

SZÖLLŐ

rajta álló ház és kolnával a kovaszinci szőlőhegyen szabad kézből eladó.

Bővebbet Stachler Ádám divatáru üzletében Temesvár, Küttl-tér 3. vagy Hackl Ignác urnál rőfös rövidáru kereskedő Uj-Arad, Fő-utca. 1937

Egy tisztességes

leány vagy özvegy, ki önállóan diszes bluzokat varni tud, kerestetik jó fizetéssel és teljes ellátással.

Czim: 1979

Sztojka Áronné, Déva.

242/1908 kib.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közigazgatási bizottsága ezennel közzé teszi, hogy a m. kir. kereskedelmiügyi minister ur Arad-Poltura külvárostól Kovácsházáig tervezett keskenyvágányu helyi érdekű vasut közigazgatási bejárását elrendelte: az eljárás megkezdésének határidejéül folyó év május 13-ik napjának d. e. 9 óráját összejövetele helyül pedig Arad sz. kir. városházát tüzte ki. Miről az érdekeltek oly felhívással értesítetnek, hogy a bejárás magukat megfelelően képviseltessek.

Arad, 1908. évi május hó 7.

A közigazgatási bizottság.

230—1908. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy az aradi kir. járásbírósnak 1907. évi Sp. 1216/4. számú végzése következtében Dr. Köpf János aradi ügyvéd által képviselt, Kalmár József javára, Winterkorn Antal ellen 42 kor. s jár. erejéig 1907. évi december hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 873 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a M.-Radnai kir. járásbírósnak 1908. évi V. 230/1. sz. végzése folytán 42 kor. tőkekövetelés, ennek 1904. évi december hó 30. napjától járó 5% kamatai 1/2% váltódíj és eddig összesen 72 kor. 60 fillérben bírólal már megállapított költségek erejéig, Winterkorn Antal soborsini lakásán leendő megtartására 1908. évi május hó 13-ik napjának d. e. II óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendel- tetik.

Kelt M.-Radna, 1908. évi ápríl hó 25. napján.

Smikál János,

1969

kir. bir. végrehajtó.

14663—1908.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége f. 6. junius 11-én déli 12 óra kor a polgármesteri hivatalban zárt írásbeli versenytárgyalást tart az Arad-Ujarad és Arad és a vár közt létesítendő vasszerkezetű Maros-hid és feljárói összes építési munkálatainak biztosítására.

Az összes munkálatok 9 csoportba osztatnak:

1. Arad-Ujarad közti hid alépiténye és a vele kapcsolatos munkák.
2. Arad és a vár közti hid alépitménye és a vele kapcsolatos munkák.

3. Arad-Ujarad közti hid vasszerkezete.

4. Arad és a vár közötti hid vasszerkezete.

5. Mind két hid vámházainak építése.

6. Arad-Ujarad közti hid feljárói építése.

7. Arad és a vár közti hid feljárói építése.

8. Mind két hid feljáróin létesítendő csatornák és átvezetők.

9. Mind két hid feljáróin létesítendő kövezési munkálatok.

Minden csoportra külön teendő meg az ajánlat, lehet azonban több csoportra együttes ajánlatot is tenni. Az ajánlat zárt borítékban a munkacsoportnak a borítékban való megjelölésével f. 6. junius 11-én déli 12 óráig Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalába adandó be.

Azon pályázók, akik Aradvárossal szerződéses viszonyban még nem voltak, tartoznak megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállatuk telepe szerint tartoznak.

Az ajánlathoz melléklendő a bánompénznek Aradváros pénztáránál való letételét igazoló elismervény. A leteendő bánompénz az egyes csoportoknál a következő:

1. csoport	14000 kor.	6. csoport	3000 kor.
2. "	12000 "	7. "	2000 "
3. "	17000 "	8. "	1000 "
4. "	12000 "	9. "	10000 "
5. "	1000 "		

A versenytárgyalási feltételek, műszaki leírás és egyéb feltételek, a szükséges tervek, költségvetés minták és szerződés-tervezetek Arad sz. kir. város mérnöki hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők s ugyanott a tervek formátumonként 25 fill. és a nyomtatványok oldalanként 10 fill. nek a városi pénztárba való befizetése ellenében megszerezhetők. Az esetleges felvilágosítást ugyancsak a mérnöki hivatal adja meg.

Ajánlat csakis a kiadott ajánlati minta felhasználásával adható be.

Arad sz. kir. város tanácsának 1908. évi május hó 9-én tartott üléséből. A városi tanács.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

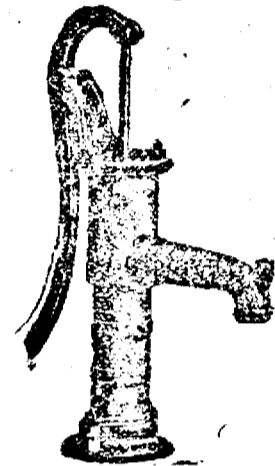
Borszivattyuk

az ország való legjobb minőségű gumai csövek legolcsóbb gyártásukon.

A szivattyu hengerből a bor alólal csappig kifolyik, a szőlő magának fejék és egyéb tisztáltsággal szennelhetőbbé válnak, ezáltal a szivattyu nem remél és a bort nem tisztítja a gőzzel jó működésért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tűzi fecskendők

Belső szelepekkel. Közvetlen legolcsóbban, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás), közli való országos egyetemes csatlakozás és a legjobb minőségű gumak alkalmazott kendercsövek és legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbban és jobban, mint bármely más vagy másolat gyártás.

Hörnyg Otto

A királyi szabadalmazott tűzi fecskendők és szivattyúk készítője. 351

Arad, Károlyi-utca 21. sz.